

जन आकाश

Jana Aakash National Weekly

राष्ट्रिय साप्ताहिक

वर्ष-१५, अंक- ३२, २०७९ साल फागुन ३० गते मंगलबार (March 14, 2023)

www.janaakash.com.np

तेस्रो राष्ट्रपतिमा रामचन्द्र पौडेल

मोहन कार्की

काठमाडौं । नेपालको गणतन्त्र स्थापना पछि नेपालको तेस्रो राष्ट्रपतिमा नेपाली कांग्रेसका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेल बनेका छन् । उनले यहि फागुन २५ गते भएको राष्ट्रपति निर्वाचनमा उनले प्रतिद्वन्द्वी सुवासचन्द्र नेम्वाङलाई पराजित गरेर राष्ट्रपति बनेका हुन् । संघीय संसदमा भएको निर्वाचनमा पौडेलले ३३ हजार ८०२ मतभार पाई निर्वाचित भएका हुन् । उनले २१४ संघीय सांसद र ३५२ प्रदेश सांसदको मत पाएको थियो ।

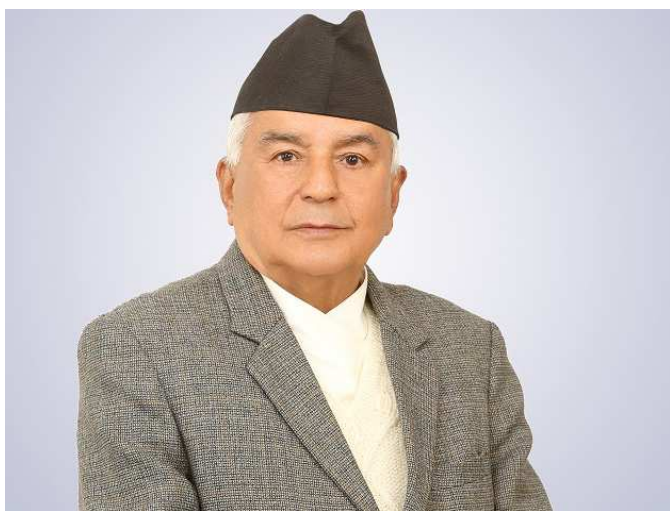
कांग्रेस, माओवादी केन्द्र, जसपा, एकीकृत समाजवादी, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, जनमत पार्टी, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी, राष्ट्रिय जनमोर्चाले पौडेलको पक्षमा मतदान गरेको ति पार्टीहरूले बताएका थिए । पौडेलका प्रतिस्पर्धी एमालेका नेम्वाङले १५ हजार ५१८ मत भार पाएका थिए । उनले ९६ संघीय सांसद र १६२ प्रदेश सांसदको मत पाए । संघीय संसद र प्रदेशसभा सदस्यले मतदान गर्ने राष्ट्रपति निर्वाचनमा ३१३ संघीय सांसद र ५१८ प्रदेशसभा सदस्य गरी ८३१ जनाले मतदान गरेका थिए ।

नेपालको राजनीतिक रामचन्द्र पौडेल इतिहासमा तेस्रो राष्ट्र प्रमुख बनेका छन् ।

पौडेलको राजनीतिक इतिहास सानै उमेरमा राजनीतिक विचारप्रति अस्था राख्ने रामचन्द्र पौडेल अलि ईमान्दार र सोजा स्वभावका थिय रे उनलाई चिन्ने मानिसहरूको भनाईमा अहिले तिनै ईमानदार र सोजा रामचन्द्र राष्ट्र प्रमुख बनेका छन ।

पौडेलको राजनीतिक सिलसिलेवार यसप्रकार छ ।

वीपी कोइरालालाई राजा महेन्द्रले ०१७ सालमा जेल हालेपछि त्यतिवेला १६ वर्षका रामचन्द्र प्रजातन्त्रका लागि राजनीतिमा छिरेका हुन् । त्यसपछि निरन्तर प्रजातन्त्रको लागि लागि रहेका

थिए । वीपी कोइराला ०३३ सालमा भारतको निर्वासनबाट फर्केपछि उनीसँग निकट रहेर काम गरे पौडेलले । यद्यपि, त्यतिवेलादेखि नै पौडेलले पार्टीभित्र समन्वयकारी भूमिकाको अभ्यास गर्न थालेका थिए ।

युवा अवस्थामा नै शीर्ष नेताहरूबीचको अन्तरसंघर्षका क्रममा आफूले सम्बन्ध सेतुको काम गर्ने गरेको पौडेल स्वयमले बताउने गरेका छन् । बनारसमा रहेका वीपी कोइराला र कोलकातामा रहेका सुवर्णशमशेरबीच मनमुटाव हुँदा आफूले नै उनीहरूबीच सम्वाद स्थापित गराउने गरेको दावी पौडेलको छ । सोजा र ईमान्दार कार्यकर्ता भएका नाताले पनि कोइराला र सुवर्णवीच मनमुटाव हुँदा पौडेलले सेतुको रूपमा दुवैको भनाईलाई लिएर

सकरात्मक कुरा पुर्‍याउदा नेपाली कांग्रेस पार्टीको विकासमा टेवा पुगेको कांग्रेसी जनहरूको लेखहरूमा उल्लेख पाईन्छ ।

पौडेल आफैले पनि थपेका छन्

‘म त्यो मान्छे हो, जसले अनेक आँधीहुरी र बतास आउँदाखेरि पनि लोकतन्त्रको दीयो निभ्न दिएको छैन । कांग्रेस संकटमा पर्दा मेरो वरिपरिबाट थुप्रै साथीहरू भागे । तर, म कहिल्यै पनि विचलित भईनँ, आफ्नै बारेमा पौडेल यस्तो भन्छन् ।

विसं. २००१ सालको असोजमा तनहुँको रिरस्ती गाविसस्थित बाहुनपोखरामा जन्मेका पौडेल १६ वर्षको उमेरदेखि नै राजनीतिमा लागे । राजा महेन्द्रले ०१७ सालमा तत्कालीन प्रधानमन्त्री वीपी कोइरालालाई जेल हालेपछि आक्रोशको ज्वालामुखी बोकेर आफू राजनीतिमा होमिएको पौडेलले बताउने गरेका छन् ।

नेपाली कांग्रेसद्वारा सञ्चालित ०१८ को सशस्त्र क्रान्तिमा पौडेलले

सहभागिता जनाएका थिए । ०१९ सालमा स्वतन्त्र विद्यार्थी आन्दोलनका एक अभियन्ता पौडेल ०२३ सालमा सरस्वती क्याम्पसका विद्यार्थी युनियन सभापति निर्वाचित भएका थिए । ०२४ सालमा उनी प्रजातान्त्रिक समाजवादी युवा लिगको महासचिवमा निर्वाचित भए । ०२७ सालमा नेपाल विद्यार्थी संघको स्थापनामा पौडेल पनि सहभागी थिए । र, उनी संस्थापक केन्द्रीय सदस्य बने ।

त्यस्तै ०४० सालमा पौडेललाई कांग्रेसले केन्द्रीय प्रचार समितिको संयोजक बनायो । ०४४ सालमा नेपाली कांग्रेसको केन्द्रीय सदस्य बनेका पौडेल त्यसयता निरन्तर केन्द्रीय समितिमा छन् ।

पञ्चायतको अन्त्य भई ०४६ सालमा प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनापछि पौडेल ०४८ को निर्वाचनमा तनहुँ १ बाट संसद सदस्यमा निर्वाचित भए । त्यसपछि बनेको सरकारमा स्थानीय विकासमन्त्री भए । दोस्रोपटक ०४९ मा उनी स्थानीय विकास तथा कृषि मन्त्री बने । ०५१ सालको मध्यावधि चुनावमा तनहुँ २ बाट सांसद निर्वाचित भए । ०५१ सालको

बाँकी ६ पृष्ठमा
www.machbank.com

जन आकाश मिडिया प्रा.लि.बाट प्रशारित

www.janaakash.com.np

अनलाइन सञ्चालन भइरहेको हुँदा तपाइहरूको सल्लाह, सुझाव, व्यवसायिक विज्ञापन आदान प्रदानको लागि विज्ञापन एजेन्सी, कम्पनी, शुभचिन्तक, पाठकवर्ग लगायत महानुभावहरूले निम्न ठेगानामा सम्पर्क गर्न अनुरोध छ ।

जन आकाश युवा कोष स्थापना गर्न लागेको हुनाले उक्त कोषमा रकम जम्मा गरी आफ्नो स्मृतिका नामहरू जोडेर जन आकाशको वार्षिकउत्सवमा पुरस्कार वितरण गर्ने योजना रहेको हुँदा इच्छुक व्यक्ति, संघसंस्थाहरूले सम्पर्क राख्न अनुरोध गरिन्छ ।

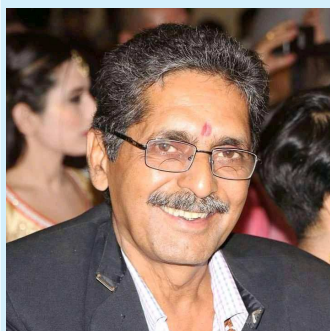
सम्पर्क: ४१६७५७८ (बागबजार)

मोबाइल: ५८६१५८८४५६

Email: jana.news2065@gmail.com

मनोरञ्जन दर्शकका लागि, कुशल नेतृत्व संघका लागि

काठमाडौं । यतिवेला नेपाल चलचित्र कलाकार संघको अधिवेशनले कलाकारहरूलाई छपक्कै ढाकेको छ । कलाकारहरू बढी हुने क्षेत्रहरू बागबजार, अनामनगर, कलंकी, नयाँ बनेश्वर, पुरानो बानेश्वर, बालाजु, लगायत क्षेत्रमा अधिवेशनमा कस्लाई भोट हाल्ने, कस्तो नेतृत्व छान्दा चलचित्र र कलाकारहरूको हित हुन्छ, भन्ने प्रश्नमा कलाकारहरूले चिन्ता गरेको भेटिन्छ ।

यतिवेला कलाकारिता क्षेत्रका धेरै जतिको गुरु अर्थात समान्य सिरियल देखि ठूला फिल्म निर्देशक, प्रड्युसर भईसकेका मोहन निरौलालाई कलाकारहरूले नै अध्यक्षको लागि भनेर अधि सारेका छन् । भने उनको प्रतिद्वन्द्वीको रूपमा रेजिना उप्रेती पनि अध्यक्षको लाइनमा उभिएकी छन् । हुनत दुवै कलाकार नै हुन् । तर कलाकारिताको क्षेत्रमा रेजिना मोहन निरौला भन्दा निक्कै पछाडी कलाकारिता क्षेत्रमा आएको हुनाले अनुभवको हिसाबमा, नेतृत्व क्षमताको हिसाबमा निरौलाको ओज नै बढी देखिन्छन् । त्यसकारण निर्वाचनको परिणाम निरौलाको पक्षमा आउने आकालन कलाकारहरूको छ । तर लोकतन्त्रमा स्वास्थ्य प्रतिस्पर्धा गर्न पाउने अधिकार भने सुरक्षित छ । यतिवेला नेपाल चलचित्र कलाकारको नेतृत्वको प्रतिस्पर्धाको तयारीमा रहेका कलाकारहरूका लागि एउटा यस्तो नारा प्रचलित भएको छ । मनोरञ्जन दर्शकका लागि, कुशल नेतृत्व संघका लागि, भन्नुको अर्थ रेजिना उप्रेतीले कलाकारिता क्षेत्रबाट धेरैभन्दा धेरै दर्शकको मन जितेर उनको अभिनयबाट दर्शकलाई मनोरञ्जन दिन सकेकी छन् । भने मोहन निरौला कलाकारिता क्षेत्रको मौलिक संस्कृति संरक्षित गर्दै नेपालको फिल्म क्षेत्रमा लामो

अनुभवलाई नेपालको फिल्म क्षेत्रमा लगायर काम गर्न सक्ने र नेपालका कलाकारहरूको हितका लागि कुशल नेतृत्व हुन् । त्यसैले मोहन निरौलालाई कुशल नेतृत्वको रूपमा कलाकारहरूले व्याख्या गर्न थालेका छन् । उनिहरूले आ-आफ्ना प्यानल छुट्याएर मैदानमा उत्रिएका छन् । यही चैत्र

बाँकी ६ पृष्ठमा

ज्ञानदीप शिक्षा सदनको दुई दिवसीय अभिभावक दिवस सम्पन्न

जयराम बिडारी
काठमाडौं । ज्ञानदीप शिक्षा सदनले आफ्नो स्थापनाको १७ औं

कवि गोविन्दप्रसाद धिमिरे 'वेदमणि', साहित्यकार गीता कार्की, महाकाव्यकार चन्द्रप्रसाद न्यौपाने, कवि निबन्धकार

समालोचक कवि डा. गीता त्रिपाठी विशिष्ट अतिथि प्रा. डा.देवी नेपाल काठमाडौं प्याब्सनका अध्यक्ष प्रेमकुमार

वार्षिकोत्सवको अवसर पारेर फागुन २६, र २७ गरि दुई दिन लगाएर अभिभावक दिवस सम्पन्न गरेको छ । उक्त कार्यक्रममा विद्यालयले विभिन्न विधामा उत्कृष्ट हुने छात्रछात्रालाई पुरस्कार वितरणका साथै श्रष्टाहरूलाई समेत सम्मान गरिएको जनाएको छ । चाबहिलस्थित सदनले स्थापनाको १७ औं अभिभावक दिवसको अवसरमा

तथा समालोचक कलानिधि दाहाल, कवि तथा समालोचक डागीता त्रिपाठी लगायतलाई सम्मानित गरेको छ । प्रोग्रेसिभ एजुकेशनल फोरमकी अध्यक्ष तथा विद्यालयकी प्राचार्य सीता भट्टराईको सभापतित्व एवं वरिष्ठ कवि तथा समालोचक प्रा.डा.रामप्रसाद ज्ञवालीको प्रमुख आतिथ्यता साथै साहित्यकार कलानिधि दाहाल,

राइको आतिथ्यतामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो । कार्यक्रममा साहित्यकार गंगा पौडेल, कवि कल्पना काफ्ले, कवि श्यामबहादुर खड्का 'भावुक' विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष सुप्रसन्ना भट्टराई जनआकाश साप्ताहिकका सम्पादक मोहन कार्की प्रोग्रेसिभ एजुकेशनल फोरमका कोअर्डिनेटर तथा

बाँकी ६ पृष्ठमा

माछापुच्छ्रे

कर्मशील

बचत खाता

प्रवासको कमाई अनि मेहनत
स्वदेश मै गरौं सुरक्षित बचत

वैधानिक रूपमा
वैदेशिक रोजगारीमा
रहनु भएका
नेपालीहरूका लागि
१०% प्रारम्भिक
सार्वजनिक
निष्काशन (IPO)
आरक्षित गरिएको ।

९.४२%
ब्याजदर

ब्याजदर ९.४२% लेख्य

नि शुल्क
डेकबुक तथा
Account Statement
on Demand

नि शुल्क
DEMAT, C-ASBA Charge
ABBS &
Mero Share सुविधा

माछापुच्छ्रे बैंक

बचत, उन्नत एवं विस्तारित

‘मान्छे कसैले पनि कर्म लिएर आएको हुँदैन । सृजना गरेमात्र भाग्य, रुप सुन्दर हुन्छ ।’- मोहन कार्की

सम्पादकीय

आत्मदाह देखि आत्महत्या रोक्ने उपाय तत्काल खोज सरकार

काठमाडौंको संसद भवन अगाडी युवा न्यवसायी प्रेम आचार्यले २०७६ साल माघ ११ गते आत्मदाह गरेको घटना पहिलो होला । त्यो पनि उनले नेपालमा गरेका अथक प्रयासहरु सवै एकपछि अर्को गर्दै समाजले निरासा मात्र पारेको उनले आत्मदाह गर्नु अगाडी लेखेको उनले प्रयोग गर्ने समाजिक सञ्जालमा देखिन्छ ।यसले नेपालको अवस्था निक्कै डरलाग्दो अवस्थामा पुगेको संकेत गरेको छ । त्यो घटना सेलाउन नपाउँदै अर्का विराटनगरका न्यवसायी मोहन न्यौपानेले ऋण तिर्न नसकेको भन्दै मिति: २०७६ माघ ११ गते बुधवार आत्महत्या गरेका थिए । त्यसैगरी रामेछापका काठमाडौंमा आई न्यवसायी गरिरहेका दिपक पौडेलले बैकको ऋण तिर्न नसकेपछि आत्महत्या गरेका छन् । रामेछापको खाँडादेवी गाउँपालिका वडा नं ३ भीरपानीका ५० बर्षिय न्यवसायी दीपक पौडेलले पनि बैकको ऋण तिर्न नसकेर नै आत्महत्या गरेको नोट लेखेका छन् । उनले फागुन १७ गते आफ्नै घरमा ढोरीमा भण्डिएर आत्महत्या गरेका हुन् । त्यसैगरी पुर्व प्रधानमन्त्री तथा नेकपा एकीकृत समाजवादी पार्टी अध्यक्षका भाई एकीकृत समाजवादी पार्टीका ईन्जिनियर विभागका प्रमुख सरोज नेपालले एक रेष्टुरेन्टको छैटौ तलावाट हाम फालेर आत्महत्या गरेका छन् । उनको बारेमा सुसाइट नोट वा अरु कारणहरु कतै सार्वजानिक भएको छैन । सरोज नेपाललाई घाइते अवस्थामा देखेका युवाहरुले सिभिल अस्पताल पुर्‍याएको र त्याहावाट तत्कालै अन्नपूर्ण न्युरो अस्पतालमा पुर्‍याउदा उनको निधन भएको सार्वजानिक भएको छ । त्यो भन्दा अन्य कुनै कुराहरु बाहिर आएका छैनन् । यि त चर्चामा आएका र देखिएका घटना भएको हुनाले प्रतिनिधि पात्रा मात्र हुन् । यस्ता हजारौ गुमिसिएर रहेका नदेखिएका घटनाहरु देशमा कति होलान् । यस्ता घटनाहरु दिनानुदिन बढ्दै जानुमा देशको अर्थतन्त्र खुम्चिनु, सामाजिक बिकृतिहरु मौलाउनु, राज्य नागरिकहरु प्रति उदासिन हुनु नै यसका कारणहरु हुन् । देशमा परिवर्तनको नाममा सधै ढुन्ड सृर्जना गर्नु, उत्पादन केही नगर्नु उत्पादन गर्नेहरुलाई नचिन्नु, र अरु देशको सामान ल्याएर बेच्ने तर नेपालमा उधोग खोलेर देखाउनको लागि मात्र राख्ने बिचौलियाले उधोगले प्राप्त गर्नुपर्ने सुविधा यस्ता बिचौलियाले पाउने जस्ता कारणहरुले नेपालका वास्तविक गरिखाने वर्गको हितमा काम गर्न नसक्दा यस्ता समस्याहरु बिकराल बन्दै गईरहेको देखिन्छ । त्यसकारण यस्ता जनताले आर्थिक अभावमा फसेर तनावमा ज्यानै गुमाउने निरासा हुने वातावरणलाई रोकेर समस्या आए सरकार छ । त्यसको सावधान सरकारले गर्छ । भन्ने आत्म विश्वास र न्यवस्थापन सरकारले गरेकोस् । श्रम गर्छु, देशमा बस्छु, मेहनत गर्छु भन्दाभन्दै पनि बिचौलियाहरुले निरुत्साहित पार्ने न्यवहारलाई अन्त्य गर्न काम तत्कालै काम थाल सरकार । काम गरेर आत्म हत्याको दर रोक सरकार भोली यस्तै बिकराल अवस्था बन्दै गयो भने मानसिक रुपमा खप्न नसकेर सरकारमा बस्नेहरु नै पो आत्महत्या गर्न बाध्य हुन के बेर त्यसैले समाजलाई असल कर्मतिर अग्रसर गराएर आत्महत्या हुन नै नदिन तत्कालै दिर्धकालीन, अल्पकालीन, मध्यकालीन योजना लागु गर सरकार ।

नयाँ सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता

श्यामप्रसाद मैनाली

राज्य र सरकारको उद्देश्य आफ्ना नागरिकहरूलाई सुविधा र सेवा उपलब्ध गराई सुशासन प्रदान गर्नु हो । यही उद्देश्य प्राप्तिका लागि विश्वका लोकतान्त्रिक देशहरूमा विभिन्न प्रकारको प्रयोग भइराखेको पाइन्छ । धेरै प्रकारका असल अभ्यासको प्रयोग र सिद्धान्तको प्रतिपादन हुँदै आएका छन् । सार्वजनिक सेवा प्रदान गर्ने सन्दर्भमा विशेषतः तीन पात्र सेवा प्रदायक संस्था, सेवाग्राही र सेवाप्रदायक महत्वपूर्ण हुन्छन् । यी तीनवटै पात्र सबल, सक्षम र क्षमतावान् हुँदा मात्र अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुन सक्छ । सेवा प्रदायक संस्थाको व्यवस्थापनमा सुधार हुँदै गर्दा जनता लाभान्वित हुन सक्छन् । व्यवस्थापनको सन्दर्भ अत्यन्त संवेदनशील हुन्छ । विभिन्न कालखण्डमा व्यवस्थापन चुस्त र प्रभावकारी बनाउने क्रममा प्रशासन र व्यवस्थापनका विद्वानले धेरै प्रकारका योगदान गर्दै आएका छन् । प्रारम्भमा सार्वजनिक प्रसासनले आफ्नो प्रभाव संगठनमा कायम गरेको थियो । प्रशासन र व्यवस्थापन एकअर्काका पूरक हुन् र एकले अर्कालाई आफ्नो एक अंशका रूपमा मात्र स्वीकार गरेका छन् । प्रशासन र व्यवस्थापनको विवाद यथावत् रहेकै अवस्थामा नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनको अवधारणाले द्रुत गति लिन पुग्यो । लामो समयसम्म यसमा विकासोन्मुख देशहरूले प्रतिपादन र अभ्यास गर्दै गए । यसमा निजी क्षेत्रलाई प्रश्रय दिई निजी क्षेत्रबाटै र सार्वजनिक क्षेत्रसँग यसको समन्वयका आधारमा सार्वजनिक सेवालाई प्रभावकारी बनाउने तरिकाको उल्लेख गरिएको छ । सैद्धान्तिक अवधारणाको विकासबाट निजी क्षेत्रलाई सार्वजनिक सेवामा समाहित गराउने अभिप्रायले बजारबाट काम लगाउने र सार्वजनिक क्षेत्र आफैँले विश्व परिवेशमा आएको परिवर्तनका आधारमा आफ्नो आन्तरिक बजारको अवस्थालाई समेत दृष्टिगत गरेर बजार र परिवेश अनुकूल व्यवस्थापन गर्ने पहलकदमी हुँदै आएको छ । आर्थिक, संरचनात्मक र राजनीतिक व्यवस्थापनलाई मध्यनजर गर्दै नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनले आफ्नो प्रभावकारिता कायम गरिराखेको छ । सार्वजनिक व्यवस्थापनमा नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनको प्रयोगबाट समेत अपेक्षित उपलब्धि प्राप्त हुन नसकेको महसुस भयो । यसका सकारात्मक र नकारात्मक पक्षद्वयगत बहस र विश्लेषण हुँदै गर्दा समसामयिक सुधारको आवश्यकता हुन थाल्यो । नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनको प्रादुर्भाव सेवा प्रवाहमा लोकतान्त्रिकरणका मूल्य र मान्यताका आधारमा गर्न खोजिएको छ । यसका लागि नीतिनिर्मातालाई सार्वजनिक सेवा प्रवाहका लागि उत्तरदायी बनाउने कार्यतर्फ सेवाग्राही तथा अन्य नागरिक समाज संस्था वा नागरिक समूह क्रियाशील हुनुपर्छ । नागरिक सहभागितात्मक वजेट निर्माण, सहभागितात्मक योजना तर्जुमा, सूचना प्रवाहमा चुस्तता, सञ्चारमाध्यमबाट स्वतस्फूर्त सूचनाप्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुग्छ । नागरिकलाई क्रेताका रूपमा होइन सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नागरिकका रूपमा सम्मान दिई सेवा प्रवाह गर्नुपर्ने बहस यसले चलाएको छ । यदि व्यक्तिगत र सार्वजनिक भलाइका सन्दर्भमा समन्वय हुन नसक्दा र विवादित बनेमा सार्वजनिक भलाइलाई सर्वोपरि प्राथमिकतामा राख्नुपर्छ । सार्वजनिक सेवाको उद्देश्य उद्यमशिलताको विकास गर्नु, नाफा

आर्जन गर्नु भन्दा नागरिकलाई उनीहरूको अधिकारको व्यवहारमै प्रत्याभूति गर्ने प्रकारले गरिनुपर्छ । राज्य वा सरकारले व्यापार व्यवसाय गर्ने होइन सामाजिक दायित्वको निर्वाह गर्न सेवकका रूपमा प्रस्तुत हुनुपर्छ । सेवा प्रदायकले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दा लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतालाई आत्मसात् व्यवहारमै गर्नुपर्छ । जनतालाई केन्द्रविन्दुमा राखेर उनीहरूको स्वार्थ र आवश्यकता सेवाग्राहीले नै स्वामित्व ग्रहण गर्नु आवश्यक छ । लोकतान्त्रिक प्रक्रियाको अवलम्बन गर्दा राजनीतिक चिन्तन हुनुपर्छ । देशले अवलम्बन गरेको राजनीतिक प्रणाली नयाँ सार्वजनिक सेवाका हिसाबले सहयोग सिद्ध हुने स्थिति हो वा होइन ? विश्लेषण हुनु जरूरी छ । विश्लेषणका आधारमा समयसापेक्ष परिमार्जन हुनुपर्छ । सोहीअनुसारको रणनीति तय गरिनुपर्छ । नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनको प्रादुर्भाव सेवा प्रवाहमा लोकतान्त्रीकरणका मूल्य र मान्यताका आधारमा भएको छ । यसमा अत्याधिक महत्वको विषयका रूपमा सेवाग्राहीको जनताप्रतिको जवाफदेहिता स्पस्ट गरिनुपर्छ । नियन्त्रण गर्ने र शासन गर्ने सोचबाट मुक्त भई सेवाभावले प्रेरित हुँदै नागरिकप्रति समर्पित हुन सक्नुपर्छ । उत्पादन र उत्पादकत्वभन्दा नागरिकलाई केन्द्रविन्दुमा राखी सहज र सरल तरिकाले सेवा प्रवाह गर्नु गराउनु नै नयाँ सार्वजनिक सेवाको मूल उद्देश्य हो । जनतासँग सहकार्य र सहभागितात्मक प्रक्रियाको अवलम्बन गर्दै आफ्नो कर्तव्य निर्वाह गर्नुपर्छ । जनताको विश्वास आर्जन गर्न सक्ने वातावरण सेवा प्रदायकले सिर्जना गर्न सक्नुपर्छ । लोकतान्त्रिक सहभागितालाई मूल मन्त्रका रूपमा ग्रहण गर्दै सरकारको मान्यतालाई अभिवृद्धि गर्नुपर्छ । कुनै निर्णय गर्नुपूर्व ती निर्णय कार्यान्वयन सहज बनाउन सक्नुपर्छ । यसका लागि सार्वजनिक सेवाप्रवाह जनताले स्वागत गर्दै सरकारी कार्यहरूको स्वामित्व ग्रहण गर्ने अवस्था बनाउन सक्नुपर्छ । सार्वजनिक क्रियाकलापमा नागरिकलाई सबलीकरण, सशक्तीकरण र मूल प्रवाहीकरण गर्नु जरूरी हुन्छ । जनतासँग सम्बन्धित सबै प्रकारका सूचना सेवाग्राहीले स्वतः प्राप्त गर्ने संयन्त्र र बहुलवादको निर्माण गरिनुपर्छ । जनतासँग सम्बन्धित विषयमा उनीहरूसँग साक्षात्कार गरेर, प्रत्येक विषयमा जनतासँगकै अन्तर्क्रियाका आधारमा विश्लेषण गर्ने र मतैक्यता कायम गरेर निर्णयमा पुग्न जरूरी हुन्छ । सबै प्रकारका सार्वजनिक सम्पत्तिमा जनताको अपनत्व कायम गरिनुपर्छ । सम्पत्ति आफ्नै भएको भावनाका साथ जनताले नै त्यस प्रकारको सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने अवस्था सिर्जना हुनुपर्छ । सार्वजनिक मूल्य र मान्यतालाई सिरোपर गर्दै सार्वजनिक निकायले नाफा कमाउने दृष्टिकोण परित्याग गर्न सक्नुपर्छ । लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता र बहुलवादको आधुनिक अवधारण आत्मसात् गर्दै प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनुपर्छ । जिम्मेवारीको निर्वाह गर्दा संयुक्त रूपमा गर्ने बानी बसाल्नुपर्छ । सबै प्रकारका नीति र कार्यक्रमको अन्तिमस्वरूप तयार पार्दा नागरिकका आवश्यकता र मागका आधारमा गर्नुपर्छ । नेतृत्वमा दीर्घकालीन सोच हुनुका साथै संयन्त्रमा लोकतान्त्रिक आचरण अनिवार्य हुन्छ । बजारको विकास कुन रफ्तारमा भइराखेको छ

त्यो अवस्था आत्मसात् गरेर बजारमा आउने परिवर्तनलाई नियाली त्यसैका आधारमा अधि बढ्न सक्ने क्रियाशिलता संयन्त्र वा सेवाप्रदायकसँग हुनुपर्छ । नागरिकका चासोका विषयमा आउँदै गरेको परिवर्तन, विद्यमान संविधान, कानून, राजनीतिक मूल्य र मान्यता, सामुदायिक भावना र स्तरद्वयगतमा विस्तृत ज्ञान र जानकारी सेवा प्रदायकमा हुनुपर्छ । यही आधारलाई स्वीकार गर्दै नयाँ सार्वजनिक सेवाका लागि केही सिद्धान्त प्रतिपादन भएका छन् । लोकतान्त्रिक बहुलवाद र बहुलवादलाई स्वीकार गर्ने संस्कारको विकास हुनुपर्छ । सेवाप्रवाहका लागि गरिने सबै प्रकारका क्रियाकलापमा कुनै प्रकारको गोपनीयता कायम गर्ने, जनताका नाममा गरिने सेवाप्रवाह गर्दा उनीहरूलाई नै गुमराहमा राख्ने दुस्प्रयास अस्वीकार गर्दै सबै कार्यहरूको सम्पादन खुला प्रकारले गरिनुपर्छ । सबै सेवाग्राहीले सार्वभौम नागरिकका रूपमा सम्मान प्राप्त गरी उनीहरूको सबै प्रकारको पहिचानलाई स्थापित गराउने गरी सार्वजनिक निकायहरू संस्था र यसका पात्र परिचालित हुनुपर्छ । विभिन्न पहिचान भएका नागरिकबीच धुवीकरणलाई निरुत्साहित गरिनु जरूरी छ । सबै प्रकारका विविधताबीच राष्ट्रिय एकता र मतैक्यता कायम गर्ने प्रयास इमानदारिताका साथ हुनु अत्यावश्यक छ । कार्यहरूको पहिचान, तर्जुमा, कार्यान्वयन, मूल्यांकन, पृष्ठपोषण, सबै चरणमा सामूहिक रूपमा निर्णय लिने, विवादरहित अवस्था सिर्जना गर्ने प्रयासलाई उच्च प्राथमिकता प्रदान गर्नुपर्छ । कुनै प्रकारका विवादको सिर्जना हुँदा मध्यस्थताका आधारमा सबै विवादित पक्षलाई समुचित लाभ पुग्नेगरी सम्झौता र समझदारी गरिनुपर्छ । सार्वजनिक सेवालाई सरल, सहज र गुणस्तरीय बनाउन परिवेशमा आएको परिवर्तनअनुसार समयसापेक्ष सुधार र सेवा प्रवाहको मान्यतालाई नयाँ सार्वजनिक सेवाले आत्मसात् गरेको छ । नयाँ सार्वजनिक सेवाप्रवाह गर्दा यसको प्रभावकारिताको अभिवृद्धि गर्ने अभिप्रायले सार्वजनिक संयन्त्र र नागरिक एवं नागरिक संस्थाबीच सम्पर्क घनिष्ठ हुने प्रकारले व्यापक सञ्जालको विकास गरिनुपर्छ । नागरिक समाज, उपभोक्ता समूह, सेवाग्राहीको अन्य कुनै पनि प्रकारको सामूहिक मञ्च

वा संगठनसँग पटकपटक विभिन्न चरणमा अन्तर्क्रिया हुनुपर्छ । लोकतान्त्रिक शासनका आधारमा सार्वजनिक संयन्त्र परिचालित भएको सन्दर्भमा जनतालाई विश्वस्त बनाउन लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीद्वयगत सबैलाई जानकारी दिलाउने बहुलवादको विकास हुनुपर्छ । नागरिक अधिकारको निर्वाध रूपमा व्यवहारमै उपयोग गर्न पाइराखेको अनुभूति नगरिकलाई गराई विश्वस्त तुल्याउने सत्प्रयास हुनुपर्छ । सेवाप्रवाह नतिजामुखी र लक्षित वर्गसँग सम्बन्धित गराउने लक्ष्य राख्ने हो भने सेवा प्रवाहलाई लोकतान्त्रिक प्रणाली सँगको आवद्धता अनिवार्य हुनुपर्छ । नतिजामुखी गन्तव्यका आधारमा प्रदान गरिने सेवा सधैं सेवा लक्षित वर्गसँग घनिष्ठ रूपमा सम्बन्धित रहन्छ । तसर्थ, सेवाप्रवाह नागरिक केन्द्रित रहनुपर्नेमा सबै लोकतान्त्रिक देश सर्वसम्मत देखिएका छन् । सार्वजनिक सेवालार्ई सरल, सहज र गुणस्तरीय बनाउने परिवेशमा आएको परिवर्तनलाई सहजताका साथ समयसापेक्ष सुधार गर्दै जाने प्रकारले स्थायी संयन्त्रको निर्माण गरी सेवाप्रवाहलाई निरन्तरता दिनुपर्ने मान्यता नयाँ सार्वजनिक सेवाले आत्मसात् गरेको छ । नयाँ सार्वजनिक सेवा निरपेक्ष रूपमा नयाँ अवधारणाका रूपमा प्रतिपादित भएको नभई यो नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनका कमी कमजोरीलाई पहिचान गरी त्यसमा सुधार गर्ने वा उपचार गर्ने सोचका साथ प्रयोगमा आएको नयाँ अवधारणा हो । लामो समयदेखि सरकारको अवधारणामा नै परिवर्तन (रिइनभेन्टिङ गभर्नेमेन्ट)लाई परिमार्जन गर्ने सोचका साथ विद्वानले गरेको योगदानलाई ग्रहण गरिनुपर्छ । यसको गन्तव्य नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनका विकृतिलाई उपचार गर्दै समयसापेक्ष सुधार गर्नु हो । यसका कमजोरीको पहिचान नगरी नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनको आधिपत्यको निरन्तरतालाई सच्याई पूर्णरूपमा लोकतान्त्रिक बहुलवाद, मूल्य र मान्यताका आधारमा जनतालाई गुणस्तरयुक्त सेवा प्रदान गर्नु हो । यस अर्थमा नयाँ सार्वजनिक सेवाप्रवाहका अवधारणा इमानदारिताका साथ कार्यान्वयनमा लैजानु नै सार्वजनिक संयन्त्रमा जनताको पक्षमा उपस्थिति दिनु हो । यसको प्रभावकारितालाई उच्च सम्मान गर्नुपर्छ ।

प्रमिला यादवले उपराष्ट्रपति पदमा दिएको उम्मेदवारी किन फिर्ता गरिन् ?

काठमाडौँ । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) की सांसद प्रमिला यादवले उपराष्ट्रपति पदमा दिएको उम्मेदवारी फिर्ता लिएकी छन् । र पार्टीकै नेता रामसहाय यादवलाई समर्थन गरेकी हुन् । जसपा नेताहरुका अनुसार अब मंगलवार सत्तारुढ गठबन्धनको बैठक बस्ने छ । र रामसहाय यादव नै आधिकारिक उम्मेदवार भएको निर्णय गर्नेछ । सत्ता गठबन्धनबाट रामसहाय र प्रमिलासँगै जनमत पार्टीकी ममता भ्ना उम्मेदवार छिन् । शनिवार बिहान बसेको सत्तारुढ १० दलको बैठकले जसपालाई दुई (महिला र पुरुष) उम्मेदवार गर्न अनुमति दिएको थियो । २५ फागुनमा जसपाले संसदीय दलका नेता रामसहायलाई उम्मेदवार बनाउने निर्णय गरेको थियो । तर निर्वाचन आयोगले पुरुष (रामचन्द्र पौडेल) राष्ट्रपति भएकाले उपराष्ट्रपतिमा महिला वा अन्य उम्मेदवार हुनुपर्ने तर्क गरेपछि जसपा झस्कियो । जसपाले महिला र पुरुष दुवै उम्मेदवार बनाउन चाह्यो, जसमा नेताहरु सहमत भए । किनकी १२ फागुनमै नेपाली कांग्रेस, माओवादी केन्द्र र एकीकृत समाजवादीका नेताहरुले उपराष्ट्रपति जसपालाई दिने सहमति गरेका थिए । जसपाले प्रतिनिधिसभा संसदीय दलका नेता रामसहाय र राष्ट्रियसभा सदस्य प्रमिलालाई उम्मेदवार बनायो । रामसहायको उम्मेदवारी विरुद्ध एमाले उम्मेदवार अष्टलक्ष्मी शाक्य र जनमत पार्टीकी ममता भ्नाले निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा उजुरी गरेका थिए । तर निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले आइतबार रामसहायको उम्मेदवारी कायमै रहने निर्णय गरेको छ । त्यसको भोलिपल्ट प्रमिला यादवले वक्तव्य जारी गर्दै उम्मेदवारी फिर्ता लिएको घोषणा गरेकी छन् । उनले भनेकी छन्, ‘अब उप्रान्त म उपराष्ट्रपति पदका लागि उम्मेदवार नरहेको हुँदा गठबन्धनको तर्फबाट उम्मेदवार रहनु भएका माननीय रामसहाय प्रसाद यादवलाई आफ्नो अमूल्य मत लिई विजयी गराउन हुन सम्पूर्ण माननीय सांसद एवं माननीय प्रदेशसभा सदस्यहरुलाई अपील गर्दछु ।’

बैंकिङ न्यवसायमा विविधता, पारदर्शिता र सतर्कता

डा सुरोज टण्डन

मानिसको नामदेखि कामसम्म, कुलो देखि चुलो सम्म, गर्भ देखि चिहानसम्म तथा हिजोदेखि भोलिसम्म बैंकिङ व्यवसायको आवश्यकता र महत्व अविच्छिन्न रहन्छ। बैंकिङ उद्योग अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड तथा वित्तीय प्रणालीको मुटु भएकाले यस व्यवसायको सुविधामा विविधता, शुल्कमा पारदर्शिता, ग्राहकलाई सहजता र मुनाफामा सन्तुलन अपनाउन जरुरी छ। बैंकिङ व्यवसायका आफ्नै कथा, व्यथा, अवस्था र संस्कृति रहे पनि निक्षेप परिचालन, कर्जाको गुणस्तर, सुरक्षण (धितो) प्रणाली, तरलता, व्याजदर, निष्क्रिय कर्जा, प्रविधि, कर्मचारी, प्रक्रिया, ग्राहक प्रवृत्ति, कर्जा-निक्षेप अनुपात, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, संस्थागत सुशासन लगायतका व्यवस्थाले यस व्यवसायलाई नियमनमा राखेको छ। मुलुकमा वाणिज्य बैंक २२, विकास बैंक १७, वित्त कम्पनी १७, लघुवित्त कम्पनी ६४ र १ पूर्वाधार विकास बैंक गरी जम्मा १ सय २१ संख्यामा बैंक तथा वित्तीय संस्था रहेका छन्। वाणिज्य बैंक, विकास बैंक र वित्त कम्पनीको करिब ४ करोड ८४ लाख निक्षेपकर्ता, १८ लाख ३३ हजार कर्जाग्राही, निक्षेप ५३ खर्ब ६० अर्ब, कर्जा प्रवाह ४८ खर्ब ४० अर्ब, कर ३५ अर्ब, नाफा ३३ अर्ब १५ करोड र पुँजी ४ खर्ब २४ अर्ब छ। यसैगरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाले बचत खातामा औसत ७.४४ प्रतिशत, मुद्दती खातामा ११.०६ प्रतिशत, कल खातामा २.८३ प्रतिशत व्याज दिएको र कर्जा प्रवाहमा औसत १२.७९ प्रतिशत व्याज लिएको नेपाल राष्ट्र बैंकको अर्धवार्षिक प्रतिवेदनबाट जानकारी हुन्छ। बैंकिङ व्यवसायले सुविधामा अनेकता, कारोबारमा विविधता, ग्राहकलाई सहजता प्रदान गरे पनि कार्यरत कर्मचारीले आवश्यक सतर्कता अपनाउन जरुरी छ।

बैंकिङ सुविधा

मुलुकमा प्रियतावादी सांस्कृतिक वातावरणले बैंकिङ व्यवसायमा चुनौती थपेको छ। यस व्यवसायले ग्राहकको माग, आवश्यकता र चाहनाअनुसार कोष तथा गैरकोषसँग सम्बन्धित सेवा तथा सुविधा पर्याप्त उपलब्ध गराएकाले कारोबारमा सौन्दर्यता छ।

उद्यमी तथा व्यवसायीले परियोजना सञ्चालन गर्दा निजको करिब ३० वा २० प्रतिशत इस्कुटी र वित्तीय संस्थाको करिब ७० वा ८० प्रतिशतसम्म डेप्ट प्रदान गर्ने अवधारणाअनुरूप व्यवसाय सञ्चालन गरेका उदाहरण पर्याप्त छन्। बैंक तथा वित्तीय संस्थाले प्रदान गर्ने सेवा, सुविधा, सहजता र मित्रतालाई समाजमा आज मुनाफाको आँखाले मात्र हेरिएको पाइन्छ। हिजोको बैंकिङ व्यवसाय फिजिकल, आजको डिजिटल र भोलिको समाजगतसँगै एकद्वार हुँदै गएकोले मागअनुसार सेवा तथा सुविधा प्रदान गर्दा ग्राहकले नैतिकता र कर्मचारीले सतर्कता अपनाउन आवश्यक छ।

बैंक तथा वित्तीय संस्थाले ११ हजार ५ सय ८८ शाखाका सीमित कर्मचारीमार्फत निक्षेपको सुरक्षा, कर्जा प्रवाह, कार्ड सेवा, लकर सुविधा, अनलाइन भुक्तानी, रेमिटेन्स, बैंक ग्यारेन्टी, एलसी, सहूलियतपूर्ण कर्जा, विदेशी विनिमय, सामाजिक उत्तरदायित्व, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका सेवा तथा सुविधा निर्धमित उपलब्ध गराउँदै आएका छन्। यसैगरी वित्तीय साक्षरता, शिक्षा, पुँजीबजारको कारोबारमा सहजतासँगै अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन आय आर्जनका बहुआयामिक सुविधा, सहजता र सुरक्षासमेत प्रदान गर्दै आएको छ। बैंकिङ उद्योगले प्रदान गरेका सुविधा, अपनाइएको सतर्कता एवं सहजता र प्रयोगमा ल्याइएका विविधता कुनै

पक्षसँग तुलना गर्न सकिँदैन। बैंकिङ व्यवसाय भनेको सिकाइ, भोगाइ र गराइ पनि भएकाले प्रवाह हुने सेवा तथा सुविधा नियामक निकायले समय-समयमा नियमन, अनुगमन, निगरानी र सुपरिवेक्षण गर्न आवश्यक छ।

नियामकीय व्यवस्था

बैंकिङ व्यवसाय सञ्चालन गर्दा जोखिम अन्तर्निहित हुने भएकाले यसबाट पुँजी, मुनाफा, स्थिरता, लागत र व्यवसायमा पर्न सक्ने दबावलाई सन्तुलनमा राख्न अनुगमन, निरीक्षण, निगरानी र नियमनका विधि, पद्धति र मार्गदर्शनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्छ। नेपालमा बैंकिङ व्यवसाय मात्र त्यस्तो क्षेत्र हो जुन राष्ट्रियसँगै अन्तर्राष्ट्रिय निकायबाट समेत निगरानी, नियमन, अनुगमन, सुपरिवेक्षण र निरीक्षण गरी असल अभ्यासअनुरूप सन्तुलित कारोबार सञ्चालन गर्न उत्प्रेरित गरिन्छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाले आफ्नो कारोबार सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा ऐन, नीति, नियम, निर्देशन, मापदण्ड, कार्यविधि अनुरूप सञ्चालन गरी कर्जा निक्षेप अनुपात, वैधानिक तरलता अनुपात, अनिवार्य तरलता अनुपातजस्ता नियामकीय व्यवस्थामा विशेष सतर्कता अपनाउनु पर्छ। नेपालमा वि.सं. १९९४ देखि औपचारिक बैंकिङ व्यवसाय सञ्चालन हुँदै आए पनि अहिले सम्पूर्ण आधुनिक बैंकिङ सेवा प्रविधिमैत्री बनेका छन्। बैंकिङ व्यवसाय सधैं जोखिममा सञ्चालन हुने भएकाले कारोबारमा हुने अनेक आशंका, दुविधा, चुनौती तथा जोखिम, कर्मचारीमा अस्थिरता र अनिश्चितता देखिन्छ। बैंकिङ व्यवसायले सम्पत्ति र दायित्वको उचित परिचालन गरी कारोबारमा सन्तुलन कायम गर्नु, नियमनभित्र कारोबार गर्नु, व्यवसायमा सहजता अपनाउनु, निर्देशनअनुसार रिपोर्टिङ गर्नु, कर्मचारीको उचित व्यवस्थापन तथा परिचालन गरी प्रतिस्पर्धात्मक लाभ लिन सक्नु आजको यथार्थता हो।

व्याजदरप्रति धारणा

निक्षेप तथा कर्जा प्रवाहको व्याजदर निर्धारण प्रक्रिया बढी पारदर्शी र यथार्थपरक भएमा यसबाट बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कार्यकुशलता र प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि हुन्छ। व्याजदर असन्तुलन हुँदा प्रणालीका उत्पादन, लागत, रोजगारी, बचत, प्रतिफल आदिमा प्रत्यक्ष असर पर्न गई अर्थतन्त्रका हरेक क्षेत्र तथा उपक्षेत्रमा दबाव सिर्जना हुन जान्छ।

महामारी, न्यून सरकारी खर्च, अत्यधिक कर्जा लगानी, रेमिटेन्स आप्रवाहमा ह्रास, बढ्दो आयात, अन्तरदेशीय द्वन्द्व, उच्च मुद्रास्फीति, पूँजी वृद्धि, अनुत्पादक क्षेत्रमा भएको लगानीजस्ता कारण तरलता संकुचन हुँदा व्याजदरमा दबाव पर्न गई समाजमा व्याजदरप्रति गलत धारणा विकसित हुँदै गएको छ। खुला बजारको सिद्धान्तअनुसार व्याजदर तोक्ने जिम्मा बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई भए पनि व्याजदरमा आएको उतारचढावले निक्षेप, कर्जा प्रवाह, असुली, कर्जाको गुणस्तर, निष्क्रिय कर्जालगायतका सम्बन्धमा गरिएको टिप्पणी असन्तुलित देखिएकाले सबैले सतर्कता अपनाउन जरुरी छ। बैंकिङ व्यवसायमा व्याजदरलाई आर्थिक आँखा मानिएको हुँदा मुलुकमा मुद्रास्फीति दरभन्दा न्यून व्याजदर रहेको अवस्थालाई ऋणात्मक र मुद्रास्फीति दरभन्दा अधिक व्याजदर भएको अवस्थालाई धनात्मक व्याजदर भनिन्छ। व्याजदर करिडोरको उद्देश्य अल्पकालीन तरलता र व्याजदरमा हुने उतार चढावलाई न्यूनीकरण गर्ने र व्याजदर करिडोर लागू गरेपछिको अवधिमा अल्पकालीन व्याजदरहरू नीतिगत दरको रूपमा रहेको रिपोदर वरिपरी राख्ने प्रयास छ। बजारमा कर्जाको

साँवा र ब्याज नतिर्ने, कर्मचारी हक्काउने, कार्यालय बन्द गराउने, जुलुस निकाल्ने, अफवाह फैलाउने, नकारात्मक टिप्पणी गर्ने जस्ता उच्छृंखल गतिविधिले एकातर्फ बैंकर्स (कर्मचारी) मा भय, त्रास र डर छ भने अर्कातर्फ ऋणीले ऋण नतिर्ने अवस्थाको विकास हुँदै गएको देखिन्छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाप्रति आंशिक मानिसको धारणा राम्रो नदेखिएकाले यसलाई सहज बनाई सरल र सहज रूपमा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने वातावरण बनाउन सबैको जिम्मेवारी हुन्छ। पैसा धेरै भएको पक्ष (जनता) बाट बैंकले निक्षेपको रूपमा स्वीकार गरी न्यून वा आवश्यक परेको क्षेत्रका जनतालाई कर्जास्वरूप लगानी गरी मुलुकमा आर्थिक क्रियाकलाप बढाउने सन्दर्भमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अहम् भूमिका रहन्छ। सहरको पुँजी, सीप, प्रविधि र अनुभवलाई गाउँमा तथा गाउँमा रहेको पुँजी, सीप र अनुभवलाई सहरमा परिचालन गरी आय आर्जन बढाउन बैंक तथा वित्तीय संस्थाले मध्यस्थकर्ताको भूमिका खेलेको पाइन्छ। निक्षेपको व्याजदर जब बढ्न जान्छ तब कर्जाको व्याजदरसमेत बढ्ने भएकाले यसको असर सूक्ष्म र बृहत् चरहरूमा पर्न गई अर्थतन्त्रमा चाप पारेको छ। तसर्थ व्याजदरलाई उपयुक्त स्तरमा कायम राख्न र व्याजदरमा आउने उतारचढावलाई न्यून गर्न नीति, नियम, कार्यविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी असल बैंकिङ कारोबारका निम्ति कर्मचारीले सजगता, बैंकहरूले लचकता, उद्यमीले संयमता र नियमनकारी निकायले स्थायी संयन्त्र बनाई यस समस्याको समयमा पहिचान र निराकरण गर्न आवश्यक छ।

प्रत्यक्ष प्रभावित क्षेत्र

बैंकिङ व्यवसायमा देखिएको व्याजदरको परिवर्तनमा निक्षेप परिचालन, कर्जा प्रवाह, मूल्यवृद्धि, लगानी, उत्पादन, आम्दानी, रोजगारी, बचत, निर्यात, आयात, सेयर बजार, राजस्व, कर, मुद्रास्फीति, शोधनान्तर स्थितिजस्ता पक्ष प्रत्यक्ष प्रभावित हुन गई समग्र कृषि, उद्योग र सेवाका क्षेत्रमा असर परेको छ। बैंकिङ व्यवसायको महत्व, भूमिका, प्रभाव, आवश्यकता र योगदान सूक्ष्म तथा बृहत् क्षेत्रमा व्यापक भएकाले दुविधा सिर्जना भएको छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाले सेवाग्राहीलाई अधिक सुविधा र प्राथमिकता दिँदादिँदै पनि बैंकिङ कारोबारप्रति समाजले शंका, उपशंका र आशंका गरेको देखिन्छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाले निक्षेप स्वीकार, सन्तुलित कर्जा प्रवाह, वित्तीय साक्षरता, विदेशी विनिमय, रेमिटेन्स, बैंक ग्यारेन्टी, एलसी, लकरलगायत विभिन्न प्रकारका कार्ड, रोजगारी, सेयर कारोबारजस्ता बहुआयामिक सेवा तथा सुविधामा बहुआयामिक प्रभाव परेको छ। बैंकिङ व्यवसायमा निक्षेप परिचालन, कर्जा प्रवाह, स्थायी सम्पत्ति, पुँजी, सञ्चित कोष आदिको कुल योग निकै अधिक भएकाले खुबैको पुँजीबाट अर्बको कर तथा राजस्व र नाफालाई असन्तुलित मान्न सकिँदैन। व्यवसायीलाई पर्न गएको समस्या राष्ट्रको पनि समस्या भएकाले यसको समाधानका लागि प्रभावित क्षेत्र तथा उपक्षेत्रहरूको पहिचान, मापन र विशिष्टीकृत गरी आवश्यक उपाय अवलम्बन गर्न सकिन्छ।

समस्या समाधानका उपाय

बैंकिङ व्यवसायलाई समयसापेक्ष बनाउन ग्राहकको मन जित्ने र मुटु छुने रणनीति अवलम्बन गरी आधुनिक बैंकिङ उपकरणको रूपमा मोबाइलभित्र बैंकिङ सेवा प्रवाह गर्ने पद्धतिको विकास गर्नुपर्छ। बैंकिङ व्यवसायको कार्यप्रक्रियामा लोडसेडिङ, वित्तीय ज्ञानमा अभिवृद्धि, निःशुल्क सेवा र सहशुल्क सुविधा प्रदान गरी खुसी

ग्राहक सुखी लगानीकर्ता आजको आवश्यकता हो। बैंकिङ प्रणालीमा कर्जाको गुणस्तर, व्याजदर, निष्क्रिय कर्जा, पाउनुपर्ने व्याजदर बढ्दै गएमा बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दूरगामी असर पर्न जाने भएकाले सोको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक सजगता अपनाई उचित नीति, रणनीति एवं कार्यविधा निर्धारण गर्नुपर्छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाले वासेल समितिका मार्गदर्शन, केन्द्रीय बैंकका नीति, निर्देशन र सम्बन्धित संस्थाका नियम, कार्यविधिको पूर्णपालना गरी व्याजदरमा स्थायित्व दिनुपर्छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाका कमी-कमजोरी सुधार गर्ने, बैंकिङ संस्कृतिको विकास गर्ने, ग्राहकको गलत धारणालाई सकारात्मक बनाउने, ग्राहकलाई बैंकिङ शिक्षा प्रदान गर्ने र वित्तीय पहुँच बढाउनुपर्छ। बैंकिङ व्यवसायमा जोखिम बढ्दो क्रममा रहेकाले यस अवस्थालाई सुधार गरी केन्द्रीय बैंक, बैंक तथा वित्तीय संस्था, ग्राहक, कर्मचारी सबैमा धैर्यता, संयमता र नैतिकताको आवश्यक छ।

बैंकिङ व्यवसायमा कारोबारसँगै जोखिम र चुनौती, सुविधासँगै विविधता र परिवर्तन, अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्याससँगै परम्परा र संस्कृति पनि भएकाले यस क्षेत्रलाई समयसापेक्ष नियमन र सुपरिवेक्षण आवश्यक छ। ग्राहकको बैंक तथा वित्तीय संस्थाप्रति उच्छृंखल धारणा विकास भएकाले कर्मचारीमा काम गर्ने मनोबल खस्किएको हुँदा यसको व्यवस्थापनका लागि नियामकीय निकाय, प्रशासन, वित्तीय संस्था र व्यवस्थापनले सजगता अपनाउनु पर्छ। बैंकिङ व्यवसायमा आउने उतारचढावको असर लामो समयसम्म पर्ने भएकाले यसको पहिचान, मापन र न्यूनीकरणका लागि एक उच्चस्तरीय निकाय गठन गरी कर्मचारी नियुक्तिदेखि अवकाशसम्म, कर्जाका सूचनादेखि फछ्यौटसम्म, धितो मूल्यांकनदेखि फुकुवासम्म, निष्क्रिय कर्जादेखि पाउनुपर्ने व्याजसम्म विविध गतिविधि एकद्वार प्रणालीबाट सम्पन्न हुने वातावरण तयार गर्न आवश्यक छ।

अबको बाटो

बैंकिङ व्यवसाय **बाँकी ६ पृष्ठमा**

रामेछाप डायरी

रामेछाप उद्योग वाणिज्य संघको निर्वाचनमा गठबन्धनको प्यानल विजयी

रामेछाप उद्योग वाणिज्य संघको निर्वाचनमा गठबन्धनको प्यानलै विजयी भएको छ। नेपाली काँग्रेस र नेकपा माओवादी केन्द्र निकट व्यवसायीहरूको तर्फबाट अध्यक्षका उम्मेदवार बनेका नवीन थापा मगरको टिम नै विजयी भएको हो।

अध्यक्षमा निर्वाचित थापामगरले ६७१ मत प्राप्त गर्दा उनका निकटतम प्रतिद्वन्दी एमाले निकट व्यवसायी नवराज ढुङ्गेलले ५३९ मत मात्रै पाएका छन्। यस्तै वरिष्ठ उपाध्यक्षमा सुमिका श्रेष्ठलाई पराजित गर्दै प्रकाश कुमार श्रेष्ठ निर्वाचित भएका छन्। प्रकाशले ६४१ मत पाउँदा प्रतिद्वन्दी सुमिकाले ५६२ मत मात्रै पाएकी छन्।

यस्तै वाणिज्य उपाध्यक्षमा गठबन्धनबाटै राम सुदिश साह सोनार (सुदिश), उद्योग उपाध्यक्षमा आकाश रिजाल महासचिवमा कुमार श्रेष्ठ निर्वाचित निर्वाचित भएका छन्। यस्तै सचिवमा गठबन्धनकै यज्ञप्रसास सुवेदी कोषाध्यक्षमा भक्तकवहादुर बुढाथोकी (उत्तम), आजिवन सदस्यमा प्रमोदकुमार श्रेष्ठ र महिला सदस्यमा जया सुवेदी निर्वाचित भएका छन्।

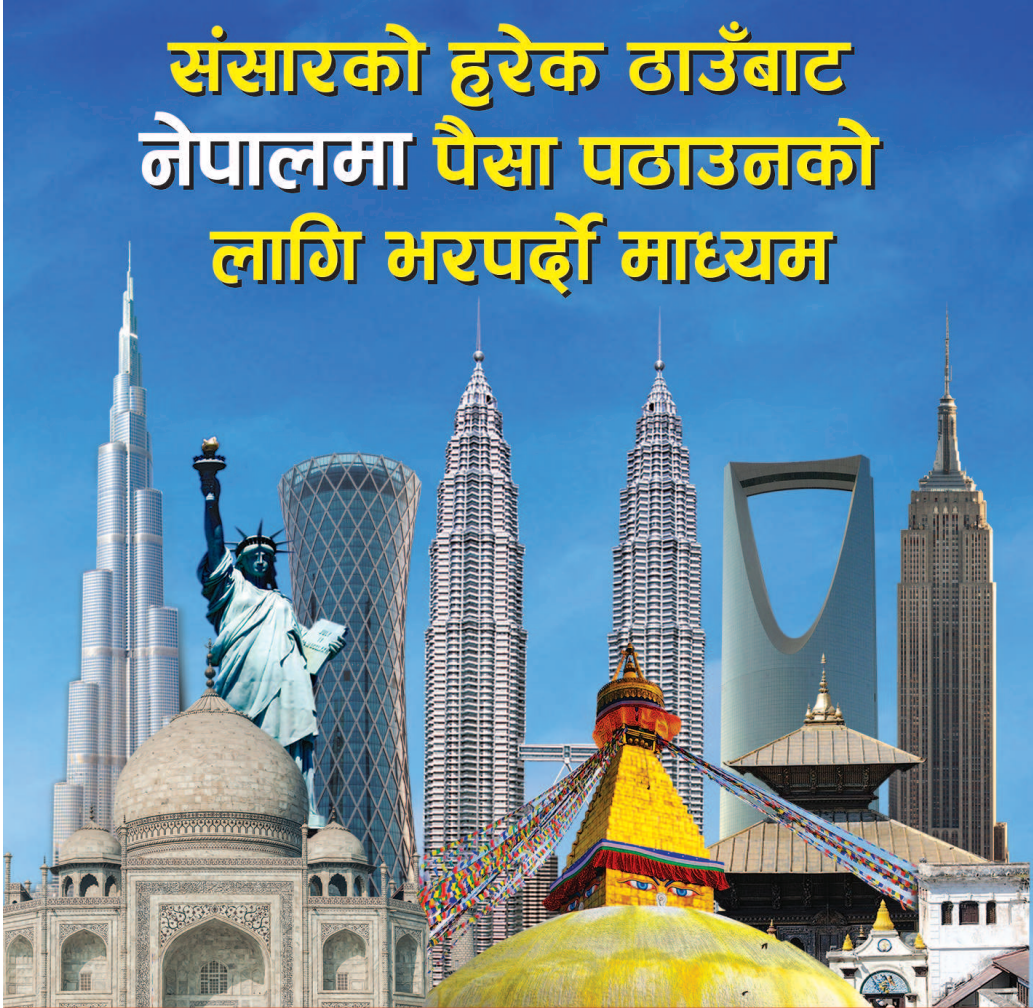
खुल्ला सदस्यमा पनि गठबन्धनकै अर्विनकुमार श्रेष्ठ, राजु श्रेष्ठ (विजय), वासुदेव फ्याँल, श्यामकुमार श्रेष्ठ र हरेराम क्षेत्री निर्वाचित भएका छन्। हिजो संघको निर्वाचनमा कूल १३ सय ८७ मतमा कूल १२ सय ५३ मत खसेको थियो।

रामेछाप गोठगाउँको जंगलमा आगलागी

रामेछाप जिल्लाको रामेछाप नगरपालिका वडा नं १ गोठगाउँको जंगलमा भिषण आगलागी भएको छ। बिहिबारदेखी गैरीखोप रानी बनमा लागेको आगो अझै नियन्त्रणमा आउन नसकेको वडा सदस्य सृजना श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो। बस्ती नजिकैको जंगलमा आगो लागेकाले रातभर जाग्राम बसेर बस्तीलाई भने जोगाउन सफल भएको उहाँले बताउनुभयो।

नेपाली सेना र स्थानियले आगो नियन्त्रणमा लिने प्रयास गरिरहेको भएपनि नियन्त्रणमा नआएको वडासदस्य श्रेष्ठले बताउनुभयो। बिहिबार देखी लागेको आगोले त्यहाँको जंगल सखाप भएको छ।

संसारको हरेक ठाउँबाट नेपालमा पैसा पठाउनको लागि भरपर्दो माध्यम

prabhu®

Money Transfer

www.prabhumoneytransfer.com.np

प्रभुको डच्का

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक र नेपाल रेमिटबीच सम्झौता

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड र नेपाल रेमिट इन्टरनेशनल प्रा.लि. बीच वैदेशिक रेमिटयान्स बैकिङ्ग च्यानल मार्फत भुक्तानी गर्ने सम्बन्धमा शुक्रवार सम्झौता भएको छ ।

सम्झौतापत्रमा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत किरणकुमार श्रेष्ठ र नेपाल रेमिटका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सागर खनालले हस्ताक्षर गरेका छन् । सम्झौता पश्चात नेपाल रेमिट मार्फत विश्वका विभिन्न स्थानहरूबाट बैकिङ्ग च्यानल मार्फत पठाएको रकम नेपालमा रहेका सम्बन्धीत व्यक्तिलाई बैंकको शाखा कार्यालयहरू मार्फत नियमानुसार सहज रूपमा भुक्तानी हुने बैंकले जनाएको छ । यसले नेपालमा वैदेशिक मुद्रा आर्जन गर्न थप सघाउ पुग्ने विश्वास गरिएको बैंकले उल्लेख गरेको छ । बैंकले हाल ७ प्रदेश, ७७ जिल्लाका सबै सदरमुकाममा सहित २६५ वटा शाखा कार्यालय, ४६ वटा एक्सटेन्सन काउन्टर, २६९ वटा एटिएम र ९९ वटा शाखा रहित बैकिङ्ग मार्फत सेवा प्रदान गरिरहेको छ ।

यता राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड र नागरिक लगानी कोषका बीचमा सहकार्य, कार्यगत एकता, आपसी सहयोग र दुवै पक्षका बीचमा हुने विभिन्न किसिमका कारोवारलाई निरन्तरता दिने र दुवै संस्था बीचको सुमधुर सम्बन्धलाई भविष्यमा अभ् थप मजबुत बनाउंदै डिजिटल प्रविधिको उच्चतम प्रयोगमा जोड दिने उद्देश्यले सम्झौता भएको छ । सम्झौतापत्रमा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत किरणकुमार श्रेष्ठ र कोषका कार्यकारी निर्देशक रमण नेपालले हस्ताक्षर गर्नुभएको छ ।

कोषले विभिन्न योजनाका सहभागी योगदानकर्ता कार्यालयहरूको योगदान रकम संकलन गर्नका लागि यस अघि देखि राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको कर्मचारी बचत वृद्धि अवकाश कोष कार्यक्रम र राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको सावधिक जीवन बीमा कार्यक्रमको कट्टी रकमलाई CGAS (Computerized Government Accounting System) प्रणालीबाट सहभागीहरूको कट्टी रकम पठाउँदै आएको कार्यलाई निरन्तरता दिने भएको छ ।

यस्तै कोषले विकसित गरेको वेबमा आधारित ईसर्भिस सफ्टवेयरबाट कर्मचारी बचत वृद्धि अवकाश कोष लगायत अन्य कार्यक्रमको योगदान रकम कट्टी गर्ने अन्य संगठित संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरूको फाँटवारी प्रविष्ट गरिसकेपछि सहभागी योगदानकर्ता कार्यालयले Submission Number तथा कार्यालय कोड सहितको Payment Slip र आफ्नो चेक वा नगद राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेडका शाखाहरूमा पेश गरेको अवस्थामा सम्बन्धित सहभागीको खाताबाट रकम कट्टी गरी सबै बैंक शाखाहरूले Submission Number र कार्यालय कोड प्रयोग गरी नेपाल क्लियरिङ्ग हाउस लि. (NCHL) को बैंक सेन्ट्रल सफ्टवेयर मार्फत बैंकमा रहेको कोषको खातामा जम्मा गरिदिनेछन् ।

यसले गर्दा रकम समयमै जम्मा भई हिसाव मिलान हुने तथा कर्मचारीहरूको खातामा सोभै रकमहरू जम्मा हुने हुँदा सहज हुने विश्वास गरिएको छ । साथै, सम्पुर्ण सरोकारवाला निकायहरूले पनि यसै प्रविधिको प्रयोग गरी रकम जम्मा गर्नुहुन समेत अनुरोध गरिएको छ । उक्त कार्यक्रममा कोषका निर्देशक गोपाल घिमिरे र बैंकका भुक्तानी तथा फस्ट्यौट विभागका विभागीय प्रमुख ऋषि राम ढकाल, मार्केटिङ विभागका विभागीय प्रमुख अच्युत गौतम, ट्रेजरी विभागका विभागीय उप प्रमुख सरोज कोइराला र प्रबन्धक बिमल जोशीको उपस्थिति रहेको थियो । बैंकको हाल ७ प्रदेश, ७७ जिल्लाका सबै सदरमुकाममासहित २६५ वटा शाखा कार्यालय, ४६ वटा एक्सटेन्सन काउन्टर, २६८ वटा एटिएम र १०२ वटा शाखा रहित बैकिङ्ग, QR Code सेवा, एइक (Point of Sale) सेवा, Credit Card, Debit Card, Connect IPS, Smart QR Teller (बिना चेक रकम फिक्न सकिने), ईन्टरनेट बैंकिङ, परिष्कृत रुपको मोवाईल बैकिङ्ग तथा बिना ईन्टरनेट चल्ने USSD मोवाईल बैकिङ्गका सेवाहरू समेत संचालनमा रहेका छन् ।

माछापुच्छे बैंक र सेल्सबेरीबीच न्यावसायिक सम्झौता

माछापुच्छे बैंक र सेल्सवेज क्यास एण्ड क्यारी प्रालिबीच डिजिटल कारोवारलाई प्रोसाहन गर्ने सम्झौता भएको छ । उक्त सम्झौतापत्रमा सेल्सबेरीको तर्फबाट अध्यक्ष शुशीलमान प्रधानाङ्ग तथा माछापुच्छे बैंकको तर्फबाट नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सर्जु थापाले हस्ताक्षर गरेका छन् ।

सम्झौतापश्चात् सेल्सवेज क्यास एण्ड क्यारी प्रालिसँग आवद्ध सेल्सबेरी

एण्ड सेल्सवेजका आउटलेटबाट सामान खरिद गर्दा बैंकका ग्राहकले विभिन्न डिजिटल माध्यमबाट जस्तै क्यूआर वा पस (पीओएस) मेसिनमार्फत डेबिट / क्रेडिट कार्ड प्रयोग गरी डिजिटल भुक्तानी गर्न सक्नेछन् ।

यसैबीच बैंकले हरेक हप्ताको सोमवारका लागि मन्डे म्याडनेस योजना सञ्चालन गरिरहेको छ । यसअन्तर्गत हरेक सोमवार बैंकको डेबिट वा क्रेडिट कार्डको प्रयोग गरी पीओएस वा इ-कमबाट पेमेन्ट गर्दा २३ प्रतिशत वा १२३ रुपैयाँ डेबिड कार्डमा र क्रेडिट कार्डमा २३ प्रतिशत वा २२३ रुपैयाँसम्म छुट पाउन सकिनेछ । यो योजना हरेक सोमवार बिहान ७ बजेदेखि १० बजेसम्म कार्डबाट गरिएका कारोवारमा मात्र लागू हुने कम्पनीले जनाएको छ । माछापुच्छे बैंकले देशभर रहेका विभिन्न संघसंस्था तथा व्यापार व्यवसायसँग सम्झौता गरी ग्राहकलाई आकर्षक दिँदै आएको दावी गरेको छ ।

स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंकलाई चौथो पटक इक्राको ट्रिपल ए रेटिङ

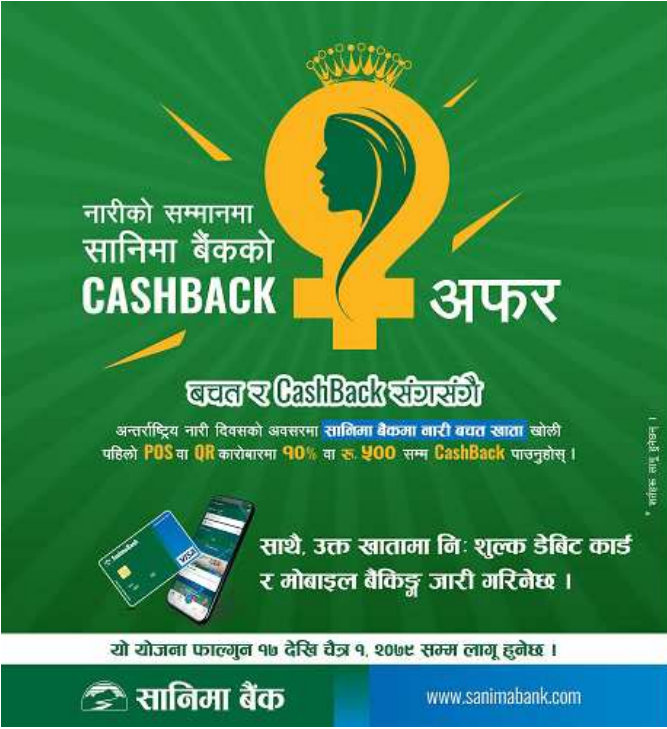
स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंक नेपालले लगातार चौथो पटक इक्रा नेपालको ट्रिपल ए रेटिङ प्राप्त गरेको छ । इक्रा नेपालले बैंकलाई इक्रा-एनपी ट्रिपल ए रेटिङ

प्रदान गरेको हो । ट्रिपल ए रेटिङले बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सेवा उच्च सुरक्षित बिन्दुमा रहेको देखाउँछ । त्यस्तै यसले ऋण जोखिम पनि एकदमै कम रहेको जनाउँछ । बैंकको पुँजीकरण र बलियो वित्तीय प्रोफाइललाई ट्रिपल ए रेटिङले अनुमोदित गर्ने इक्राले जनाएको छ । बैंकको सन् २०२३ को जनवरीसम्ममा पुँजीको जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात (सीएआर) १४.९१ प्रतिशत र टायर-आई १३.३८ प्रतिशत छ । जुन न्यूनतम नियामकीय आवश्यकता ११ र ८.५ प्रतिशतभन्दा माथि हो । बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अनिर्वाण घोष दस्तीदार लगातार ४ वर्षदेखि प्राप्त ट्रिपल ए रेटिङले कम्पनीप्रतिको विश्वसनीयतालाई उजागर गरेको बताए

सानिमा बैंकको नारी बचत खातामा विशेष योजना

सानिमा बैंकले अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको अवसरमा ‘बचत र क्यासब्याक संगसँगै’ योजना सार्वजनिक गरेको छ । उक्त योजना आगामी चैत १ गतेसम्म

लागू हुने बैंकले जनाएको छ । योजनाअवधिभर नारी बचत खाता खोल्ने ग्राहकलाई बैंकले निःशुल्क डेबिट कार्ड र मोबाइल बैकिङ जारी गर्ने बताइएको छ । यसका साथै ग्राहकलाई कार्ड वा क्यूआर कोडबाट गरिने पहिलो भुक्तानीमा १० प्रतिशत वा ५०० रुपैयाँसम्मको क्यासब्याक प्रदान गरिनेछ । क्यासब्याक चैत १७ गतेसम्म गरिने कारोवारमा लागू हुनेछ । बैंकले नारीहरूको सम्मानमा यो योजना ल्याएको जनाएको छ ।

महालक्ष्मी विकास बैंकद्वारा नेपाल प्रहरीलाई सहयोग

“सबल बैंक, सफल सहकार्य” को नारालाई आत्मसाथ गर्दै नेपाली जनताको घरदैलोमा विगत २८ वर्षदेखि अनवरत रूपले गुणस्तरीय वित्तीय सेवा प्रदान गर्दै आएको यस महालक्ष्मी विकास बैंक लिमिटेडद्वारा संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत प्रहरी वृत्त मालीगाँउ र जिल्ला प्रहरी कार्यालय, टेकु, काठमाडौंलाई सहयोगका कार्यक्रमहरू सम्पन्न भएका छन् ।

बैंकको केन्द्रीय कार्यालय, दरबारमार्गले प्रहरी वृत्त मालीगाँउलाई चेकिङ्ग बोर्ड, सामाजिक जनचेतनामुलक पुस्तिका, आवश्यक सम्पर्क नम्बरसहितको

स्टिकर र मास्क हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ । मालीगाँउ वडा क्षेत्र वरपरको सुरक्षा व्यवस्थालाई थप मजबुत बनाउन र रात्रिकालीन समयमा प्रहरी चेकिङ्ग गर्न सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले बैंकले उक्त सहयोग गरेको हो । सामुदायिक सेवाकेन्द्र तथा सामुदायिक प्रहरी सेवाकेन्द्र, नक्सालका अध्यक्ष नरेन्द्रवहादुर श्रेष्ठ र प्रहरी वृत्त मालीगाँउका वरिष्ठ प्रहरी नायब निरीक्षक बसन्त थापालाई बैंकका निक्षेप वजारीकरण तथा कर्पोरेट सम्पर्क विभागका प्रमुख बसन्त बस्नीले उक्त सामाग्री हस्तान्तरण गरेका हुन् । त्यसैगरी बैंकको शंखमुल शाखाद्वारा जिल्ला प्रहरी कार्यालय, टेकुलाई फ्लोरेशन ज्याकेट हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।

रात्रिकालीन समयमा सडकमा खटिएका प्रहरीहरूको जोखिम व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउनका लागि बैंकले उक्त सहयोग प्रदान गरेको हो । जिल्ला प्रहरी कार्यालय, टेकुका प्रहरी उपरीक्षक सिताराम रिजाललाई शंखमुल शाखाका प्रमुख पुण्य श्रेष्ठले उक्त सामाग्री हस्तान्तरण गरेका हुन् । आगामी दिनहरूमा पनि सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रम अन्तर्गत सामाजिक, आर्थिक रुपान्तरणका विभिन्न कार्यक्रमहरू निरन्तर रूपमा सञ्चालन गर्ने बैंकले जनाएको छ ।

अर्थ संसार एनएमबि बैंकका ग्राहकलाई छुट

एनएमबि बैंक लिमिटेड र नवलपरासीको सुनवलस्थित माई च्वाइस रातो भाले रिसोर्टबीच एक सम्झौता भएको छ।सम्झौता अनुसार एनएमबि बैंक लिमिटेडका कर्मचारी एवं ग्राहकले माई च्वाइस रातो भाले रिसोर्टबाट प्रदान गरिएको सम्पूर्ण फुड आइटममा रिसोर्टको मेनुमा राखिएको मुल्यमा

१५% छुट पाउनेछन् । फागु पुर्णिामा (होलि)को अवसर पारेर एनएमबि बैंक लिमिटेड र माई च्वाइस रातो भाले रिसोर्ट बिच सम्झौता भएको हो । सम्झौतामा एनएमबि बैंक लिमिटेड लुम्बिनी प्रदेश प्रमुख नविन बिष्ट र माई च्वाइस रातो भाले रिसोर्टका संचालक बलराम पाण्डेले हस्ताक्षर गर्नुभएको छ । एनएमबि बैंक लिमिटेड सुनवल शाखा प्रबन्धक अर्जुन ज्ञवाली र माई च्वाइस रातो भाले रिसोर्टका संचालक प्रकाश भट्टराईले सो हस्ताक्षरित सम्झौता आदानप्रदान गर्नुभएको थियो । यो सम्झौता एकवर्षको लागि हुनेछ। दुई पक्षको सहमतिले आवश्यकता अनुसार थप समय बढाउन सकिनेछ । सम्झौताले एनएमबि बैंक लिमिटेडका सम्पूर्ण स्टाफ एवं एनएमबि बैंक लिमिटेडमा खाता खोल्नुभएका सम्पूर्ण ग्राहक महानुभावहरू सो सुविधा लिइ लाभान्वित हुने बैंकका सुनवल शाखा प्रबन्धक अर्जुन ज्ञवालीले बताउनु भयो । छुट पाउनको लागि एनएमबि बैंक लिमिटेडको खाताबाट भुक्तान गर्नुपर्ने हुन्छ । भुक्तानीको लागि एनएमबि बैंक लिमिटेडको फोन पे, एटीएम, क्रेडिट कार्ड, ईन्टरनेट बैकिङ्ग, मोबाइल बैकिङ्ग, आइपिस, क्यू आर कोड प्रयोग गर्नुपर्ने उहाँले जानकारी दिनुभयो । माई च्वाइस रातो भाले रिसोर्ट करिव २ करोड लगानीमा विगत साढे ३ वर्षदेखि नवलपरासी जिल्लाको सुनवल तुरिया पुल नजिकै अत्याधुनिक सेवा सहित खोलिएको छ । यस क्षेत्रको एक उत्कृष्ट सुविधासम्पन्न रिसोर्ट रहेको संचालक बलराम पाण्डेले बताउनुभयो । सस्तो मुल्यमा गुणस्तरीय सेवा पाइने उहाँको दावी छ । रिसोर्टमा करिव १५० भन्दा बढी सफा, ताजा र स्वादिष्ट आइटमहरू पाइन्छन् । सुविधा सम्पन्न आधुनिक वातानु कुल डिलक्स कोठाहरू तथा एउटा ५० जना अटाउने कन्फेन्स हल र अर्को २०० जना अटाउने उत्कृष्ट बैन्कुट हल रहेका छन । जसमा विवाह, ब्रतबन्ध, सेमिनार लगायतका कार्यक्रमहरू गर्न सकिनेछ । रिसोर्टमा नेपाली, इन्डियन, चाइनिज, इटालियन कन्टीनेन्टल खानाका स्वादिष्ट परिकारहरू सुपथ मुल्यमा पाइने संचालक प्रकाश भट्टराईले बताउनुभयो ।

एनआईसी एशिया बैंकद्वारा दुर्घटना बीमा वापत रकम भुक्तानी

एनआईसी एशिया बैंकले १० लाख रुपैयाँ बीमा दावी भुक्तानी गरेको छ । बैंकले दुर्घटनामा परी ज्यान गुमाएका अर्जुन खरालको परिवारलाई दुर्घटना बीमा वापतको १० लाख रुपैयाँ हस्तान्तरण गरेको हो । बैंकमा सर्वश्रेष्ठ बचत खाता खोलेका रुपन्देही जिल्लास्थित शुद्धोधन गाउँपालिकामा घर भएका मृतक खरालको खातामा उपलब्ध दुर्घटना बीमा वापतको रकम उनकी श्रीमती लक्ष्मी बस्याललाई बैंकका लुम्बिनी प्रदेश प्रमुख तिलक सुन्दर

कार्कीले १० लाख रुपैयाँको चेक हस्तान्तरण गरेका हुन् । बैंकले हालसम्म २०७९ जना ग्राहकहरूलाई बीमा दावी गरे वापतको ७ करोड ८८ लाख रुपैयाँ भन्दा बढी रकम प्रदान गरिसकेको छ । जसमध्ये घातक रोग बीमा वापत २७ जनाले २ करोड ९० लाख, दुर्घटना बीमा वापत १३ जनाले १ करोड ३० लाख र मेडिकल बीमा वापत २ हजार ३९ जनाले ३ करोड ६७ लाख रुपैयाँ बीमा रकम प्राप्त गरि सकेका छन् । बैंकले सर्वश्रेष्ठ बचत खाता खोल्ने ग्राहकहरूलाई ८४ लाख रुपैयाँ बराबरको बीमा सुविधा उपलब्ध गराएको छ ।

नबिल बैंकले दियो सुरक्षित कार्यस्थलका लागि हिंसा तथा उत्पीडनको सुरक्षा तालिम

काठमाडौं । नबिल बैंकले आफ्ना कर्मचारीका लागि कार्यस्थल हिंसा तथा उत्पीडन विषय कार्यशाला सम्पन्न गरेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको अवसरमा गरिएको कार्यशालाको उद्देश्य कार्यस्थलमा हुन सक्ने हिंसा तथा त्यसप्रति सचेतना भएको बैंकले जनाएको छ । ७० जना कर्मचारीहरूका लागि फाइट-ब्याक नामक संस्थाको सहकार्यमा कार्यक्रमको आयोजना गरिएको थियो । उपत्यका भित्रका शाखाहरूका लागि स्थलगत र बाहिरका सबै प्रदेशका शाखाहरू अनलाइन मार्फत सहभागी रहेको यस कार्यक्रममा बैंकका महिला तथा पुरुष कर्मचारीहरूको सहभागीता रहेको थियो ।

फेरील्याण्ड स्कुलले मनायो १४ औं वार्षिक उत्सव

काठमाडौं । स्थापना कालको छोटो समयमै आफुलाई राष्ट्रिय स्तरमा चिनाउन सफल बुढानिलकण्ठ १०

बुढानिलकण्ठ क्षेत्र बाहिर जानु नपर्ने बताए । उनले अवको युग विज्ञान र प्रविधीको युग भएको उल्लेख गर्दै युग अनुसारको व्यवहारिक शिक्षा आवश्यक

कार्यक्रममा प्याप्सनका उपाध्यक्ष कृष्ण अधिकारी एनप्याप्सनका सचिव विष्णु पराजुली, बुनपा १०,११ १२ का बडा अध्यक्षहरु क्रमस नवराज भट्टराई

उनीहरुलाई माला तथा दोसल्ला लगायर नगर प्रमुख मिठाराम अधिकारीले सम्मान गरेका थिए । सोही अवसरमा पत्रकार विष्णु

कपन वालुवाखानीमा रहेको फेरील्याण्ड इन्टरनेशनल स्कुलको १४ औं वार्षिक उत्सव तथा अभिभावक दिवस विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाएको छ ।

सो कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै बुढानिलकण्ठ नगरपालिकाका प्रमुख मिठाराम अधिकारीले फेरील्याण्ड स्कुल नगरपालिका भित्रकै उत्कृष्ण विद्यालय रहेको बताए । प्रमुख अधिकारीले गुणस्तरीय शिक्षा दिने विद्यालय रहेको भन्दै उहाँले अव कुनै विद्यार्थीले गुणस्तरीय शिक्षा आर्जन गर्न

रहेको बताउदै विद्यार्थीलाई मोबाईल र सामाजिक सञ्जालबाट टाढा राख्नु पर्ने बताए ।

विद्यालयका फाउण्डर प्रिन्सिपल विष्णुचन्द्र अधिकारीले विद्यार्थीको सर्वाङ्गिण विकासलाई ध्यानमा राखेर पठनपाठन गरिएको बताए । यो वर्ष मात्रै विविध १२ विधामा अवार्ड जित्न सफल भएको जानकारी दिँदै विद्यार्थीको चाहाना र मनोविज्ञानलाई बुझेर त्यसै अनुरूप उनीहरुलाई पढाइनुका साथै थप सहयोग गरिरहेको बताए ।

, राजु अधिकारी, शम्बु भट्टराई काठमाडौं प्याप्सनका अध्यक्ष प्रेम राई ओप्स सल्लाहकार, राम केशी विद्यालयका निर्देशक राम गौतम , विनोद अधिकारी समाजसेवी श्याम तिम्लसिना , नेपाल पत्रकार महासंघ उपत्यका प्रदेश समिति कार्यसमिति सदस्य विष्णु निश्चललगायतले शुभकामना मन्तव्य राख्नु भएको थियो । सो अवसरमा विद्यालयले ८० वर्ष भन्दा माथीका अभिभावकहरुलाई सम्मान गरेको थियो ।

निश्चल ,लक्ष्मी ढकाल , पूष्पा अधिकारी लगायतकालाई पनि सम्मान गरिएको थियो । कार्यक्रममा राष्ट्रिय कलाकार कर्मलिकान्त भेटवाल, सुनिता बुढा क्षेत्री लगायतका कलाकारहरुले साँस्कृतिक प्रस्तुति दिएका थिए । अभिभावन दिवसको अवसरमा विद्यार्थीले विभिन्न संस्कृति भत्कने साँस्कृतिक भाँकी,नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए । कार्यक्रममा स्थानिय सामाजिक अगुवाका साथै विद्यार्थि तथा अभिभावकको वाक्लो उपस्थिति रहेको थियो ।

सत्ता नीतिले सुशासन ल्याउँदैन

प्रा. डा. हरि शर्मा

नेपाली पर्यटनका अधिकांश अगजहरुको दावी छ, नेपालमा पर्यटनको विकासका लागि निजी क्षेत्रको भन्डै ४ सय अर्वको लगानी भइसकेको छ, न्धन जोगाउने र आफ्नो सत्ता लो लुपता साँध्ने काममा बेफिक्रीसँग मग्न रहने उनको चरित्र बनिसकेको छ । देशको अर्थतन्त्रका सम्पूर्ण सूचकहरुले चेतावनीको संकेत गरिरहँदा र आर्थिक सहयोग गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरुले समेत नेपाललाई नकारात्मक सूची (ग्रे लिस्ट) मा राखे कि भन्ने छलफल चलाइरहेका सन्दर्भमा देशका शासकहरुले अब कुनै सम्पत्ति शुद्धीकरण र आर्थिक अपराध नियन्त्रण गर्न वैधानिक आधार तयार पार्ने काममा तदारूकता देखाउन सकिरहेका छैनन् ।

वरु माखा निचोरे भन्ने आमजनतालाई निचोरेर असुल गरेको करउपर सत्तासीनहरुले हर्षोल्लासका साथ मस्ती जमाइरहेको जन-गुनासो व्यापक हुँदै गइरहेको सर्वविदितै छ । शक्तिमा बस्नजेल त राजाई छँदै छ, त्यसबाट अवकाश लिइसकेकाहरुका लागि पनि आमजनताले कल्पनै गर्न नसक्ने खालका आजीवन भत्ता र सुविधा बाँड्न गरिव देशको गजब सरकार पछि पर्दैन । खाना खान पनि पुगेन भन्दै भूतपूर्व राष्ट्रपतिले सरकारबाट दसौं लाख बुझेको समाचारले देशभक्त गरिव आमजनताको मनमा के गुञ्जिरहेको होला, कसले विचार गर्ने ?

संयुक्त राज्य अमेरिकाजस्ता विकसित र धनी मुलुकका राष्ट्रपतिले सेवाको निश्चित कार्यकाल सकिएपछि

आमनागरिकले सार्वजनिक सवारी साधनमा यात्रा गर्ने र जीविका निर्वाह गर्न कुनै निजी व्यावसायिक संस्थामा काम गर्ने गरेको सबैलाई ज्ञान भएकै विषय हो । त्यसरी नै अन्य धेरै मुलुकका राष्ट्रपति र प्रधानमन्त्रीहरु साइकल र रेल चढेर आफ्नो कार्यालय जाने गरेको पनि हामीलाई थाहा छ ।

तर, हाम्रै मुलुकको राजनीतिमा आकर्षित महान् नेताहरु आयातित गाडी, सवारी चालक र सशस्त्र सुरक्षावाहिनीलाई अगाडि-पछाडि नडोर्‍याई केही जाने हौसला राख्दैनन् । स्वयंलाई सदैव असुरक्षित ठान्ने यस्ता हस्तीहरुले देशवासीलाई सुरक्षाको के प्रत्याभूति देलान् ? असंख्य कवि, लेखक, शिक्षक, किसान, मजदुर, असक्त, ज्येष्ठ नागरिक र बुद्धिजीवीहरु एवं एकल महिला तथा हुकँदै गरेका नानीबाबुहरु अनेक पटक भोकभोकै सुत्ने पनि छन्, के तिनको पीडाको अनुमान राष्ट्र-कोषको दोहनमा पल्केका हाम्रा नेताहरु (अपवादलाई छोडेर) लाई थाहा छ ?

भ्रष्टाचारको परिभाषा पुस्ट नभएको हो अथवा तिनको धमनीमा भ्रष्टाचारकै रगत बग्छ । आजभन्दा भन्डै पाँच दशकअघि पंक्तिकार राजधानीमा आउँदा र आजको राजधानीमा बाँच्नुपर्दा सम्भवतः एउटा पनि सुखद र स्मरणीय परिवर्तनको अनुभव दोहोर्‍याउन सकिने अवस्थामा छैन । पर्यावरण, वातावरण र मानवीय सम्बन्धमा संवेदनशीलता, पानी एवं बजारमा खरिद गरी खानुपर्ने प्रत्येक वस्तुमा मिसावट र प्रदूषणको प्रभाव व्यापक रूपमा अभिवृद्धि भएको छ । यहाँसम्म कि हाम्रो सामाजिक, आर्थिक, वैचारिक र नैतिक आचरणमा समेत

कल्पनै गर्न नसकिने अवाञ्छनीय परिवर्तन आएको तथ्यलाई कसरी नकार्नु ? राष्ट्रिय स्तरको एउटा राजनीतिक दलका महामन्त्रीले अहिलेको राजनीतिक गठबन्धन आमजनताले दिएको जनमतअनुरूप बनेको हो जस्तो अनुत्तरदायित्वपूर्ण टिप्पणी गर्नुभएको समाचारमा पहिचो । निर्वाचन सम्पन्न भएकै चार महिना हुन लाग्यो । एउटा गठबन्धन ढल्यो । नयाँ बन्यो, निकट भविष्यमा त्यो गठबन्धन पनि ढल्ने निश्चित नै देखिन्छ । सेवाको नभई सत्ताको क्षुद्र लालसा तथा अवैध अर्थोपार्जनको कुत्सित मोहले हाम्रा अधिकांश नीति-निर्माताहरु बौलाइहेको देख्दा कुनै पनि सभ्य र सुसंस्कृत नागरिकले ग्लानिवाहेक अरू केही अनुभव गर्न सक्दैन ।

सम्पूर्ण मुलुक राजनीतिक बर्साहरुले जनताको हित र कल्याणकारी समाजको सिद्धान्तविपरित सिर्जना गरेको धमिलो पानीमा माछा मारेर आफ्नो स्वार्थ सिद्ध गर्ने कुप्रथाको भर्त्सनावाहेक अरू केही गर्ने अवस्थामा देखिँदैन । यहाँसम्म कि आफ्ना निजी सचिवहरु नियुक्ति गर्दा पनि आफ्नो अख्तियार दुरुपयोग गरी आफ्नै घरपरिवारका सदस्यहरुमध्येबाट गरिन्छ । यसको निवारण त सजिलै छ । स्वकीय सचिवहरुको चयन गर्न लोकसेवा आयोगलाई जिम्मेवारी दिँदा भइगयो । अरू बेला हामीले मुलुकको दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्तमा अनुकरणीय उपलब्धि हासिल गरिसकेका छौं भन्न केही विचार गर्न नपर्ने, तर अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा गएर हामी त संकटको सामना गरिरहेका छौं, हामीलाई सहयोग गर भन्न पछि नपर्ने हाम्रा

नेताहरुको राष्ट्रिय चरित्र बनिसकेको जगजाहेरै छ । देशमा जसरी होस, विगतमा विकास निर्माणका कामहरु बिस्तारै भए पनि, नभएका होइनन् । भएका छन् तर यसका लागि आमजनताले ठूलो मूल्य चुकाउन परेको वैदेशिक सहयोग, ऋण, धान्नै नसक्ने गरी जनताले तिर्ने कर, विदेशबाट रेमिटेन्स र दातृ राष्ट्रहरुले उपलब्ध गराउँदै आइरहेका जिन्सी र नगद सहायताहरुको भरमा कम विकसित राष्ट्रबाट हामी केही हदसम्म माथि उक्लने बाटोमा छौं । तर, यसलाई सुशासनको प्रतिफलका रूपमा लिन सकिँदैन । साक्षरतामा निःसन्देह वृद्धि भएको छ । त्यही अनुपातमा गरिवी बढिरहेको देखिन्छ । नेपाली युवाहरुका लागि रोजगारी बढेको छ (प्रतिदिन १५ सय युवा त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको प्रस्थान कक्षाबाट विदेसिने गर्छन्) तर स्वदेशमा होइन । नेपाल लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमा प्रवेश गर्नुपहिलेका दर्जनौं कलकारखाना कौडीका मोलमा बिक्री भए र बन्द भए । अपराध बढिरहेको छ । बैंकहरुको निक्षेप पनि त्यसरी नै बढ्दो छ । उपभोग्य वस्तुहरुको कृत्रिम अभाव र चरम महँगी तथा स्वास्थ्योपचार आमनागरिकको पहुँचभन्दा बाहिरिँदै छ । औषधि उपलब्ध छैनन्, जे छन् तिनको मूल्य दिनहुँ बढ्दो छ । कालोबजारी, ठगी, घुसखोरी र कमिसनतन्त्र निर्वाध फस्टाएको छ । आमजनताले मुलुकमा गणतन्त्र स्थापना गर्न के-कति बलिदान गरे र गणतन्त्रले मुलुकवासीहरुको सकसपूर्ण जीवनलाई सहज बनाउन के दिन सक्यो, यो एउटा गम्भीर बहसको

बाँकी ६ पृष्ठमा

खेलकुद

नेपाललाई मिल्न्यो सातौं सफलता ?

काठमाडौं । आईसिसी विश्वकप लिग-२ अन्तर्गतको अन्तिम त्रिकोणात्मक सिरिजमा आफ्नो तेस्रो खेलमा नेपालले आज पपुवा न्युगिनी (पिएनजी) सँग खेल्दैछ ।

त्रिवि क्रिकेट मैदान कीर्तिपुरमा टस जितेर नेपालले पिएनजीलाई पहिले ब्याटिङको निम्तो दिएको छ । पछिल्लो समय उत्कृष्ट लयमा रहेको नेपालले पिएनजीविरूद्ध सातौं सफलता हात पारेको छ । नेपालका लागि २७ औं ओभरको चौथो बलमा कुशल मल्लले उक्त सफलता दिलाएका हुन् । उनले पिएनजीका नोरमान भानुआलाई शून्यमा दीपेन्द्र सिंह ऐरीको हातबाट क्याच आउट गराए ।

यसअघि सन्दीप लामिछानेले ३ तथा ललितनारायण राजवंशीले २ विकेट लिएका थिए भने सोमपाल कामीले १ विकेट लिएका थिए । व्यक्तिगत तेस्रो विकेट लिने क्रममा उनले १६ रन बनाएर खेलिरहेका पिएनजीका चार्ल्स अभिनीलाई आउट गरे। त्यसअघि ललितनारायण राजवंशीले पाँचौ सफलता दिलाएका हुन् । व्यक्तिगत दोस्रो विकेट लिने क्रममा उनले २३ औं ओभरको पाँचौ बलमा राइली हिक्रे ४ रन बनाएर आउट भए ।

उसका लागि कप्तान असाद भालाले सर्वाधिक २० रन बनाए । सन्दीप लामिछानेको बलमा आउट हुनुअघि उनले ३१ बल खेल्दै २ चौका प्रहार गरेका थिए । यस्तै सेसे बाउले १८ रन बनाए । लामिछानेकै बलमा बोल्ड हुनुअघि उनले २८ बल खेलेर ३ चौका प्रहार गरेका थिए ।

सोमपाल कामीले ओपनर हिरी हिरीलाई १४ रनमा आउट गराउँदा ललित राजवंशीले अर्का ओपनर किपेलिन डोरिगालाई २ रनमा बोल्ड गरे । आजको खेलमा नेपाली टिममा एक परिवर्तन गरिएको छ । आइतबार टिममा रहेका गुल्शन भाको स्थानमा करण केसी टिममा फर्किएका छन् ।

नेपाली टिम स् रोहित पौडेल (कप्तान), दीपेन्द्रसिंह ऐरी, आसिफ शेख, सोमपाल कामी, कुशल भुर्तेल, ललित राजवंशी, भीम सार्की, कुशल मल्ल, आरिफ शेख, करण केसी र सन्दीप लामिछाने । नेपाल, युएई र पिएनजी बीचको यो सिरिज आईसिसी विश्वकप लिग-२ को अन्तिम सिरिज हो । सात

टिमबीचको लिग-२ को अन्तिम सिरिजबाट विश्वकप छनोट, एकदिवसीय मान्यता र विश्वकप क्वालिफायर प्लेअफमा पुग्ने टिमको टुंगो लाग्नेछ ।

अब बाँकी रहेका दुई खेलमा जित निकाले नेपालले लिग-२ को शीर्ष तीनमा स्थान बनाउँदै १० देशबीच प्रतिस्पर्धा हुने विश्वकप छनोटमा प्रतिस्पर्धा गर्न पाउनेछ । लिग-२ को शीर्ष तीन टिम विश्वकप छनोटमा पुग्नेछन् । पुछारका चार टिमले क्वालिफायर प्लेअफ खेल्नु पर्नेछ । यस्तै शीर्ष पाँच टिमको एकदिवसीय मान्यता जोगिनेछ ।

लिग-२ मा च्याम्पियन बनेको स्कटल्यान्डले सबै ३६ खेलबाट ५० अंक जोड्दा दोस्रो बनेको ओमानको ४४ अंक छ । स्कटल्यान्ड र ओमान विश्वकप छनोट पुगिसकेका छन् ।

तेस्रो स्थानको नामिवियाको ३६ खेलबाट ३९ अंक छ । नेपालको ३४ खेलबाट ३६ अंक पुगेको छ । बाँकी दुवै खेल जिते नेपालले नामिवियालाई पछि पार्नेछ ।

नेपालको जितले अंक तालिकाको पाँचौ स्थानमा झरेको अमेरिकाको ३६ खेलबाट ३५ अंक छ । युएई ३४ खेलबाट ३१ अंक जोड्दै छैटौ स्थानमा छ । नेपालसँगको हारसँगै युएईको लिग-२ बाटै एकदिवसीय मान्यता जोगाउने अवसर सकिएको छ । अब बाँकी रहेका दुवै खेलमा जित निकाले पनि अमेरिकासँग हेड टु हेडमा पछि रहेको युएई छैटौ स्थानमै सीमित हुनेछ ।

क्रिकेटरलाई सुदूरपश्चिम सरकारले जनही एक लाख दिने

बैतडी । यू१९ नेपाली क्रिकेट टोलीलाई विश्वकपमा पुर्‍याउन सफल भएका क्रिकेटरहरुलाई सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारले जनही एक लाख पुरस्कार दिने घोषणा गरेको छ । हालै युएईमा सम्पन्न एसिया छनोटमा अपराजित रहँदै च्याम्पियन बनेको नेपाल सन् २०२४ मा हुने आईसिसी यू१९ विश्वकप क्रिकेटका लागि छनोट भएको थियो । नेपालको उक्त टोलीका सदस्य रहेका सुदूरपश्चिम घर भएका पाँच खेलाडीले प्रतिनिधित्व गरेका थिए । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको मन्त्रिस्तरीय निर्णयबाट उक्त टोलीमा प्रतिनिधित्व गरेका पाँच खेलाडी जनही एक लाख र चार टोली अफिसियललाई जनही ५० हजार दिने घोषणा गरेको हो । नेपाली यू १९ क्रिकेट टोलीमा सुदूरपश्चिमका दीपक बोहरा, दीपक बोहरा वी, मिलन बोहरा, हेमन्त धामी र आकाश चन्द रहेका थिए । यस्तै, टोली अफिसियलमा मुख्य प्रशिक्षक जगत टमटा, सहायक प्रशिक्षक धिरेन्द्र चन्द, व्यवस्थापक विक्रम विष्ट र फिजियो पुरन तिरुवा रहेका थिए । नेपाल क्रिकेट सङ्घ क्यानका अध्यक्ष चतुरबहादुर चन्दको विशेष पहलमा सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारले खेलाडीलाई प्रोत्साहनस्वरूप पुरस्कार दिने घोषणा गरेको हो ।

चन्दको सुदूरपश्चिम गृह प्रदेश पनि हो । प्रदेश सरकारले पुरस्कार दिने घोषणा गरेकामा खुसी व्यक्त गर्दै यो प्रोत्साहनले अगामी दिनमा पनि क्रिकेट लागिरहन हौसला मिलेको खेलाडी दीपक बोहराले बताउनुभयो । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारले खेलाडी र टोली अफिसियललाई पुरस्कार दिने घोषणा गर्ने कार्य निकै सराहनीय रहेको क्रिकेट सङ्घका अध्यक्ष चन्दको भनाइ छ । अन्य प्रदेशले पनि सुदूरपश्चिम सरकारको सिको गरेर खेल र खेलाडीप्रति सम्मान गर्न आग्रह गरिएको छ । पुरस्कारले खेलाडीलाई खेलप्रति लागिरहन हौसला मिल्ने चन्दले बताउनुभयो । विश्वकपमा छनोट भएको उक्त टोलीका सदस्यलाई नेपाल क्रिकेट सङ्घ क्यानले जनही रु एक लाखको पुरस्कार दिने घोषणासमेत गरेको छ ।

अभिनवको २२ औं वार्षिकोत्सव समारोह सम्पन्न

काठमाडौं । अभिनव साहित्य समाजको आयोजनामा मिति २०७९/११/२७ गते भैरव स्मृति भवन जोरपाटी, गोकर्ण काठमाडौंमा अभिनव साहित्य समाजको स्थापना दिवस तथा

नगदसहित शान्ती शर्मालाई पुरस्कार तथा सम्मान गरिनुको साथै समाजसेवी मुसुरी लामालाई सम्मान गरिएको थियो ।

यसै अवसरमा कलाकार जानुका

प्रमुख रिसालले गो.न.पा.लाई साहित्यको हब मनाउन क्रियाशील संस्थाको रुपमा अभिनवलाई लिएका छौं र यस नगरभित्र रहेका सम्पूर्ण साहित्यिक संस्थाहरूलाई सहयोगात्मक

सुनाएकी थिइन् । अभिनन्दन तथा सम्मानपत्रको व्यहोरा मेनका पोखरेलले र घनश्याम प्रसाईंले पढेर सुनाएका थिए ।

अर्का कार्यसमिति सदस्य सुमन

२२ औं वार्षिकोत्सव समारोह सम्पन्न भएको छ ।

समाजका अध्यक्ष गोविन्दप्रसाद घिमिरे वेदमणि को सभा पतित्व, समाजका सचिव परशुराम पराजुलीले सञ्चालन र शारादा पराजुलीजीको स्वागत मन्तव्यबाट सुरुभएको सो कार्यक्रममा गोकर्णेश्वर नगरपालिकाका प्रमुख दीपक कुमार रिसाल र उपप्रमुख सान्तानी लामालाई हार्दिक बधाई, शुभकामना र अभिनन्दन पनि गरिएको थियो ।

यसैगरी प्राज्ञ बिष्णु प्रभातलाई बिसहजार नगद सहित अभिनन्दन गरिएको थियो । वेदमणि अभिनव गजल पुरस्कारबाट दशहजार

भट्टराई तथा केशवराज मैनाली लगायतबाट बेचिएको चेली नामक करुणरस प्रधान नाटिकाको प्रस्तुति भएको थियो ।

प्रमुख अतिथिको आशसनबाट गङ्गाप्रसाद उप्रेतीले प्रज्ञा प्रतिष्ठानजस्तो गरिमामय संस्थाबाट नेपाली भाषाको गौरवमय परम्परालाई तोडमरोड गर्ने कामको सुरुआत हुनुथालेको भन्ने सुन्नामा आएको छ । भर्खर गठनभएको संस्थाको केही दिन काम हेरेर मात्र मूल्याङ्कन गरिनुपर्छ भन्ने भाव राख्दै साहित्यकारहरूलाई प्रेरणा दिने काम गरेका थिए ।

यसैगरी विशेष अतिथि तथा अभिनन्दित व्यक्तित्वको रुपमा नगर

भूमिका न.पा.ले गर्दै जाने कुरा राखेका थिए । उपप्रमुख लामाले “साहित्य उत्थानको काममा सहयोग गर्न न.पा.सँधै तयार छ र खासगरी महिला साहित्यकारहरूलाई उत्प्रेरणा दिने कार्यमा पनि न.पा.ले विशेष सहयोग गर्ने “कुरा राखेकी थिइन् । अर्का अभिनन्दित व्यक्तित्व प्रभातले प्रकृतिपूजक, शक्तिपूजक, शैव, ब्रह्म, सांख्य (देवहुतीद्वारा प्रतिपादित) र बौद्ध दर्शन गरी छवटा दर्शन नेपाली हो भनेर सुन्दर व्याख्या गरेका थिए ।

गो.न.पा ६ का वडा अध्यक्ष नवराज लामाले शुभकामना मन्तव्य दिएका थिए । अर्की पुरस्कृत व्यक्तित्व शर्माले एक सुन्दर गजल गायन गायर

पुडासैनीले व्यवस्थापनको कार्य गरेका थिए ।

सभापतिको आशनबाट वेदमणिले वर्तमान नेपाल सरकारले प्राज्ञताको प्रचलित मापदण्ड विपरित प्रज्ञा प्रतिष्ठान गठन गरेकोमा यसको सुधार हुनुपर्ने माग राखेका थिए । यो नभएसम्म कुनै पनि परिषद सदस्यको भूमिकालाई वहिष्कार गरिनुपर्छ भन्ने माग राखेका थिए । एकसयभन्दा बढीको उपस्थित रहेको कार्यक्रममा उपस्थित कवि कवयित्रीले आफ्नो रचना प्रस्तुत गर्न नपाएकोमा क्षमा माग्दै आगामी मासिक कार्यक्रमहरूमा सो अवसर प्राप्त गराउने वचनबद्धता पनि प्रकट गरिएको थियो ।

महासंघको साधारणसभा भन्थे रुपमा सम्पन्न लामा, र कलिकाले जिते महत्वपूर्ण अवार्ड

काठमाडौं । नेपाल निर्माण व्यवसायी महासंघले एफक्यान ग्लोरी अवार्ड निर्माण व्यवसायी जीप छिरिड लामा शेर्पालाई प्रदान गरेको छ । एघारौं एफक्यान एक्सलेन्स अवार्ड २०७९ आयोजना गर्दै महासंघले निर्माण उद्योगमा विशिष्ट योगदान दिएका आफ्ना महासंघका पूर्व अध्यक्ष तथा मानार्थ सदस्य शेर्पालाई सम्मान गरेको हो ।

उपप्रधानमन्त्री एवं भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले शेर्पालाई अवार्ड प्रदान गर्नु गरेका हुन् । एघारौं एफक्यान एक्सलेन्स अवार्डमा कलिका कन्स्ट्रक्सनले पनि दुई महत्वपूर्ण विधामा अवार्ड जितेको छ । विदेशमा उत्कृष्ट काम गरेको र स्वदेशमा ए क्लासको कम्पनीको हैसियतले समयमै उत्कृष्ट काम गरेको गरी दुई विधामा कलिकाले अवार्ड हात पारेको हो ।

कलिका कन्स्ट्रक्सनको तर्फबाट कार्यकारी निर्देशक तथा महासंघका सल्लाहकार निकोलस पाण्डेले अवार्ड ग्रहण गरेका थिए । बी क्लासतर्फ समयमै उत्कृष्ट काम गरे बापत जय विष्णु निर्माण सेवाले सिल्वर अवार्ड जित्यो । ए क्लास तर्फ उत्कृष्ट काम गरेको विधा तर्फ भिमेश्वर ड्रिलिङ तथा निर्माण सेवा प्रा. लि भक्तपुरले गोल्ड,

सामानान्तर निर्माण सेवाले सिल्वर र कन्काई इन्टरनेशनल विल्डर्स प्रा. लि ले ब्रोन्ज अवार्ड जितेका छन् ।

बी क्लास तर्फ यही विधामा सगुन कन्स्ट्रक्सन एण्ड इन्जिनियरिङ प्रा लि ले गोल्ड अवार्ड जित्दा एस. एल कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि ले सिल्वर अवार्ड हात पायो । सी क्लासतर्फ यही विधामा नेशनल कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि कञ्चनपुरले

गोल्ड र शिवालय विल्डर्स प्रा. लि. काभ्रेले सिल्वर अवार्ड जित्यो । कोशी प्रदेशबाट क्लास डी तर्फ भ्नापाको

निर्माण सेवा सुर्खेतले अवार्ड हात पायो । उत्कृष्ट जिल्ला निर्माण व्यवसायी संघहरू मध्येमा तराईबाट

उद्देश्य निर्माण सेवाले उत्कृष्ट अवार्ड जित्यो । क्लास डीमा वागमती प्रदेशबाट तेज कन्स्ट्रक्सनले अवार्ड जित्दा गण्डकी प्रदेशबाट जि.एस इन्जिनियरिङले अवार्ड जित्न सफल भयो । त्यस्तै कर्णाली प्रदेशबाट उत्तम

कैलालीले अवार्ड जित्दा पहाड र हिमालबाट क्रमशः कास्की र सिन्धुपाल्चोकले अवार्ड जिते । उत्कृष्ट प्रदेश निर्माण व्यवसायी महासंघको अवार्ड वागमती प्रदेश महासंघले जित्यो । उत्कृष्ट महिला निर्माण

गीत

युवराज घलेभाइ

दुखिरहयो मुटु पनि आज तिमी नभईदिंदा
कल्पिरहें आफैसित सम्भनाले छोडिदिंदा ।

कस्तो होला मुटु पनि आँखासँगै बगिजाने
कहाँ होला फूल त्यस्तो कोपिलामै भरिजाने ॥

रातभरि खोजी हिँड्छु छौं कि तिमी कतै भनी
आँधी आई निभाइदिन्छु बाँकी एउटा दियो पनि ॥

जून पनि डडिसक्यो मुटुभित्र रगत कालो
मन पनि ओइलाइसक्यो समस्याको बाँकी ॥

मन्दिर पुगी रोइदिन्छु आँशु भर्छु न तरतरी
खोला जस्तै बगिदिन्छु, छहरा भैं छरछरी ॥

मुल्मीको पुस्तक बंगलादेशमा विमोचन

काठमाडौं । नागरिक अभियन्ता तथा समाजसेवी शान्तलाल मुल्मीद्वारा लिखित रिटेन्टलेस जर्नीको बंगलादेशको ढाकामा पनि विमोचन गरिएको छ । नेपाल र दिल्लीमा यसअघि नै विमोचन गरिएको उक्त पुस्तकको ढाकास्थित वर्क फर बेटर बंगलादेश ट्रस्टमा एक समारोहका बीच विमोचन गरिएको हो ।

सो पुस्तकको विमोचन लेखक मुल्मी, वर्क फर बेटर बंगलादेशका निर्देशक शौफुदिन अहमद र हेल्थ ब्रिजका वरिष्ठ सल्लाहकार डेब्राले संयुक्त रुपमा गरेका

थिए । नेपाली भाषामा लेखिएको म भित्रको म पुस्तकलाई परिमार्जनसहित रिटेन्टलेस जर्नीको रुपमा प्रकाशन गरिएको सो अवसरमा जानकारी दिइएको थियो । तुल्सी मेहर युनेस्को क्लवका अध्यक्ष तथा समाज कल्याण परिषदका सल्लाहकार शान्तलाल मुल्मीले कोभिडको समयलाई सदुपयोग गर्दै आत्मवृत्तान्तको रुपमा पुस्तक लेखेको जानकारी सो अवसरमा दिएका थिए । पुस्तकमा जीवन जिउने कला, सफलताका सन्देश प्रेरणादायी पलहरू, अप्टेरो व्यवस्थापनलगायतका शिक्षाहरू पुस्तक अध्ययनबाट प्राप्त गर्न सकिने जानकारी लेखक मुल्मीले दिएका थिए ।

व्यवसायीमा एस एल कन्स्ट्रक्सनकी लक्ष्मी कन्स्ट्रक्सन वाजुरा), जेनिशा महर्जन (के.बी डेभलपर एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि. काठमाडौं, रविकान्त शाह (जय अम्बे कन्स्ट्रक्सन पर्सा) र आसुतोष दास (न्यू आसुतोष कन्स्ट्रक्सन सप्टरी लाई अवार्ड प्रदान गरिएको थियो ।

महासंघ सचिवालयमा कार्यरत कर्मचारीहरू मध्ये न्युच्छेमाया तुण्डकारलाई अवार्ड दिइएको थियो । अवार्डका लागि वरिष्ठ प्राविधि विज्ञ प्रा.डा. राजेन्द्रप्रसाद अधिकारीको संयोजकत्वमा महासंघले जुरी कमिटी गठन गरेको थियो । अवार्ड कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उपप्रधानमन्त्री एवं भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले निर्माण व्यवसायीहरूसँग सहकार्य गर्न सरकार तयार रहेको बताएका थिए ।

महासंघका अध्यक्ष रवि सिंहले महासंघको अवार्ड कार्यक्रम राष्ट्रकै प्रतिष्ठित अवार्डको रुपमा स्थापित हुनु महासंघको लागि गर्वको विषय भएको बताएका थिए । अवार्ड कार्यक्रम संयोजक समेत रहेका महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष आड दोर्जी लामा (ए.डी.ले अवार्ड कार्यक्रमलाई आगामी दिनमा अझ व्यवस्थित बनाइने प्रतिबद्धता व्याक्त गरेका थिए ।

इलेक्ट्रिक कार नेटा भी पनि एक्सचेन्जमा पाइने, पुरानो गाडीसँग साट्न सकिने

काठमाडौं । नेपालका लागि आधिकारिक वितरक सीजी मोटर्सले नेटा भी इलेक्ट्रिक कार एक्सचेन्ज गर्न

गराइने कम्पनीको भनाइ छ ।

नेटा भी कारमा संसारको सबैभन्दा ठूलो ब्याट्री उत्पादक कम्पनी

यसको मूल्य ३७ लाख ९९ हजार रुपैयाँ कायम गरिएको छ । त्यस्तै सीजी मोटर्सका हरेक खरिदकर्तालाई ६.६

सकिने अफर ल्याएको छ । यस अन्तर्गत कुनै पनि ब्रान्डको पुरानो पेट्रोलियम वा अन्य गाडीसँग नेटा भी इलेक्ट्रिक कार साट्न सकिने छ ।

काठमाडौंको विशालनगरस्थित शोरुममार्फत यो सुविधा उपलब्ध हुनेछ । पुरानो कारको उपयुक्त भ्यालुएसन गरिने र नेटा भी उपलब्ध

सिएटीएलले उत्पादन गरेको ३८.५ किलोवाट आवर ब्याट्री प्रयोग गरिएको छ । नेटा भीको अधिकतम गति १०१ किलोमिटर प्रतिघण्टा रहेको छ । नेटामा प्रयोग भएका ब्याट्री र मोटरमा ८ वर्ष वा १ लाख ५० हजार किलोमिटर वारेन्टी दिइएको कम्पनीको भनाइ छ ।

केडब्लूको चार्जर र एक वर्षको बीमाको सुविधा निःशुल्क उपलब्ध छ ।

यो कारमा प्रयोग भएको ब्याट्री फुलचार्ज हुन एसी चार्जरबाट ६ घण्टा लाग्छ भने डीसी फास्ट चार्जरबाट ८० प्रतिशतसम्म पुग्न जम्मा २० मिनेटमात्र लाग्ने छ ।

गोकुलगंगा अन्तर पालिका माविस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्डमा भलिबलमा प्रथम नमाडीको कमलादेवीका टुफीका साथ खेलाडी/ प्रशिक्षक

गोकुलगंगा अन्तर पालिका माविस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्डमा जट्टेश्वरी मा.वि. का खेलाडी/ प्रशिक्षक

सुजुकीको ग्राण्ड भिटारा र नयाँ ब्रेजा बजारमा

सवारीसाधन ब्राण्ड सुजुकीले नेपालमा ग्राण्ड भिटारा र नयाँ ब्रेजा सार्वजनिक गरेको छ । सुजुकीको आधिकारिक विक्रेता सीजी होल्डिंग्सअन्तर्गतको सीजी मोटोर्कप र सीजी नेक्स्टजेनले दुई नयाँ एसयूभी नेपालमा सार्वजनिक गरेको हो । एक कार्यक्रम गरी सार्वजनिक भएका गाडीहरू कुल १५ मोडलमा सार्वजनिक भएका छन् ।

लाख ९९ हजार रहेकामा सुरुवाती मूल्य ४१ लाख ९९ हजार रुपैयाँ तोकिएको छ ।

द ग्राण्ड भिटारा

सुजुकीको चर्चित मोडल हो । कम्पनीले अहिले नयाँ संस्करणको ग्राण्ड भिटारा सार्वजनिक गरेको छ । यसमा आफ्नै 'क्राफ्टेड फ्युचरिज्म डिजाइन ल्यांग्वेज' प्रयोग गरिएको कम्पनीको दावी छ ।

संस्करणको चर्चित भिटारा ब्रेजाको पनि नयाँ संस्करण सार्वजनिक गरेको छ । ब्रेजामा अत्याधुनिक प्रविधि र अर्को पुस्ताको आराम र सुविधाजनक फिचर रहेको कम्पनीले जनाएको छ । स्टाइलर र रोमाञ्चक नयाँ डिजाइन, शक्तिशाली प्रस्तुति, उन्नत सुरक्षा सुविधा यसका विशेषता रहेको बताइएको छ ।

नयाँ ब्रेजामा हाइटेक सुविधा पनि रहेका छन् । यसले सहर र बाहिरी

कम्पनीले दुवै गाडीका मोडलअनुसारको मूल्य पनि सार्वजनिक गरेका छन् । यसअनुसार दुईमध्ये ग्राण्ड भिटारा स्मार्ट हाइब्रिड जेटा ५एमटीको चालू आवको मूल्य ६३ लाख ९९ हजार रहेकामा सुरुवाती मूल्य ६० लाख ९९ हजार तोकिएको छ । त्यसैगरी नयाँ ब्रेजा स्मार्ट हाइब्रिड 'ब्रेजा एलएक्सआई' को चालू आर्थिक वर्षको मूल्य ४४

अरुभन्दा फरक बाहिरी डिजाइन र प्रिमियम इन्टेरियर प्रदान गरिएको ग्राण्ड भिटारामा अफरोड क्षमता बढाउने अल प्रिप प्रविधि रहेको छ । यसमा अत्याधुनिक र कम इन्धन खपत गर्ने फुल हाइब्रिड प्रविधियुक्त इन्जिन प्रयोग गरिएको कम्पनीको दावी छ । भिटारा ब्रेजा त्यसैगरी कम्पनीले पुरानो

सडकमा ड्राइभ गर्दा उपयोगी हुने कम्पनीले जनाएको छ । कार्यक्रममा सीजी होल्डिंग्सका कार्यकारी निर्देशक करण चौधरीले पछिल्लो समय नेपाली बजारमा एसयूभीको माग उच्च रहेको बताए । उनले नयाँ ग्राण्ड भिटारा र ब्रेजा यो सेगमेन्टमा गेमचेन्जर हुने बताए ।

सार्वजनिक यातायातलाई न्यवस्थित गरौं ।

- सार्वजनिक यातायातका साधनमा यात्रा गर्दा सामाजिक मर्यादा र शिष्टाचारको पालना गरौं ।
- यात्रु, चालक र सहचालकले एकआपसमा मर्यादित र शिष्ट न्यवहार गरौं ।
- सार्वजनिक यातायातका साधनमा हानी नोक्सानी नपुऱ्याऔं ।
- सवारी साधनमा भाडादर देखिने गरी टाँसी तोकिएको भाडादर मात्र लिनेदिने गरौं ।
- सार्वजनिक यातायात सञ्चालनको समय तालिका सार्वजनिक गरी त्यसको पालना गरौं ।
- तोकिएको स्थानमा मात्र यात्रु उकाल्ने र ओराल्ने गरौं ।
- आरक्षित सिटमा सम्बन्धित यात्रुलाई नै प्राथमिकता दिऔं ।
- ट्राफिक नियमको पालना गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

जनआकाश मिडिया प्रा.लि.का लागि:

प्रधान कार्यालय, बागबजार, काठमाडौं, ०१-४१६७५७८, पोष्ट बक्स नं. १६५६, E-mail: jana.news2065@gmail.com, **मुद्रण:** सुप्रिम प्रिन्टिङ प्रेस

प्रकाशक: द्रोणबहादुर बस्नेत, **प्रधानसम्पादक:** मोहन कार्की (९८५१०८७१५६), **सम्पादक:** इन्दिरा घमला, **कम्प्युटर:** जनआकाश डेस्कटप